

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎREA nr. 5
din 21 martie 2016

**cu privire la aprobarea Raportului de activitate
al Curții de Conturi pe anul 2015**

În conformitate cu art.7, art.8 alin.(2), art.15 și art.16 din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

hotărăște:

1. Se aprobă Raportul de activitate al Curții de Conturi pe anul 2015 și se prezintă Parlamentului Republicii Moldova.

2. Prezenta Hotărîre și Raportul de activitate al Curții de Conturi pe anul 2015 se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Serafim URECHEAN
Președintele Curții de Conturi

**Aprobat
prin Hotărîrea Curții de Conturi
nr.5 din 21 martie 2016**

**RAPORTUL DE ACTIVITATE
AL CURȚII DE CONTURI
PE ANUL 2015**

Chișinău, 2016

CUPRINS

ACRONIME.....	6
Cuvînt înainte.....	7
Despre Raportul de activitate.....	9
CAPITOLUL I. Curtea de Conturi, privire generală.....	10
1.1 Misiune, viziune și valori.....	10
1.2 Organizare.....	11
1.3 Resurse.....	12
1.3.1 Resurse umane.....	12
1.3.2 Resurse financiare.....	15
1.3.3 Resurse TI.....	16
1.4 Implementarea sistemului de management financiar și control.....	16
CAPITOLUL II. Activitatea Curții de Conturi în perioada 2011-2015.....	18
CAPITOLUL III. Rezultatele activității Curții de Conturi în anul 2015.....	23
3.1 Activitatea de audit.....	23
3.2 Impactul activității de monitorizare a implementării recomandărilor Curții de Conturi.....	26
3.3 Activitatea de control și asigurare a calității.....	28
3.4 Activitatea juridică.....	29
3.5 Activitatea internațională.....	30
3.6 Alte activități.....	36
CAPITOLUL IV. Dezvoltarea capacităților instituționale.....	38
4.1 Activități în cadrul Proiectului Twinning.....	38
4.2 Activități în cadrul proiectului ONAS.....	39
4.3 Activități în cadrul Proiectului „Consolidarea capacităților Curții de Conturi a Republicii Moldova”, finanțat din contul Grantului acordat de Banca Mondială.....	40
Capitolul V. Asigurarea transparenței.....	42
Capitolul VI. Perspective și provocări.....	45
ANEXE:.....	47

ACRONIME

APC	Autorități publice centrale
AISCUFF	Asociația Instituțiilor Supreme de Audit Francofone
BM	Banca Mondială
BPN	Bugetul public național
CCRM	Curtea de Conturi a Republicii Moldova
CNA	Centrul Național Anticorupție
CSI	Comunitatea Statelor Independente
ECIIA	Confederația Europeană a Institutelor de Audit Intern
EUROSAI	Organizația Europeană a Instituțiilor Supreme de Audit
INCOSAI	Congresul INTOSAI
INTOSAI	Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit
ISA	Instituția Supremă de Audit
ISSAI	Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit
ITASA	Autoevaluarea auditului TI
MFC	Management financiar și control
OAS	Oficiul Suprem de Audit
OCT	Oficiul cadastral teritorial
ONAS	Oficiul Național de Audit al Suediei
SA	Societate pe Acțiuni
UAT	Unitate administrativ-teritorială
UE	Uniunea Europeană
TI	Tehnologii informaționale

CUVÎNT ÎNAINTE

Etimologia cuvântului *administrare* este bine cunoscută și derivă de la cuvântul latin *ministre*, ceea ce înseamnă *a servi*. *Administrarea*, prin definiție, semnifică munca făcută în folosul cuiva mai important, superior și decisiv, într-un stat democratic aceștia fiind cetățenii. Așadar, este de datoria statului să asigure condiții favorabile pentru educație, sănătate, securitate, antreprenoriat, altfel spus, fiecare cetățean are dreptul la o viață demnă. În acest sens, activitățile autorităților/instituțiilor statului trebuie să fie corecte și coerente, iar eficiența și eficacitatea lor – pe măsura așteptărilor întregii societăți.

Rolul Curții de Conturi în sporirea randamentului administrației publice este semnificativ. În sistemul administrativ moldovenesc, Curtea de Conturi este o autoritate independentă, care își exercită activitățile în numele și în beneficiul cetățenilor. Astfel, Curtea este una dintre instituțiile fundamentale ale statului de drept cu un rol unic în ceea ce privește contribuția

la îmbunătățirea în mod transparent și responsabil a gestiunii financiare. Scopul principal al ISA este de a supraveghea activitatea autorităților publice prin prisma interesului public, de a evalua eficiența organizațională și operațională a acestora.

Ca urmare a misiunilor de audit desfășurate de Curtea de Conturi, rezultatele activității autorităților și instituțiilor publice devin mai vizibile, cele mai semnificative neregularități, dar și bune practici fiind făcute publice și aduse la cunoștința tuturor părților interesate – Parlament, Guvern, partenerii de dezvoltare, societatea civilă, mass-media și, după caz, organele de drept etc.

Furnizarea către Legislativ și cetățeni a unor informații veridice privind starea de lucruri în administrarea treburilor publice sporește gradul de răspundere al autorităților statului în fața societății.

Auditul public extern nu doar evaluează activitatea autorităților publice, dar și contribuie la îmbunătățirea acesteia. O privire din exterior influențează substanțial consolidarea și progresul mecanismului administrativ, ceea ce joacă un rol însemnat în asigurarea bunăstării cetățenilor.

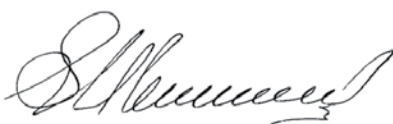
Ultimii ani au fost, probabil, cei mai dinamici din istoria instituției. Trecerea graduală de la o instituție supremă de control financiar la una de audit public extern s-a produs pe fundalul unor schimbări majore în abordarea noilor fenomene proprii economiei de piață. În aceste condiții, a crescut proporțional și rolul Curții de Conturi în promovarea unui sistem corect și performant de management al finanțelor publice.

Procesul de redefinire și remodelare a sistemului național de audit public extern a fost și este ghidat de valorile și aspirațiile privind apropierea de Uniunea Europeană, Instituția Supremă de Audit devenind un model de aplicare a principiilor democratice privind transparența și responsabilitatea în administrarea fondurilor publice.

Pentru a asigura continuitatea performanțelor obținute, Curtea de Conturi a elaborat și aprobat în 2015 un nou Plan de Dezvoltare Strategică pe anii 2016-2020. Scopul acestuia este de a oferi Republicii Moldova o instituție de audit care să aibă capacitate sporită și profesionistă în efectuarea auditului public extern.

Totodată, o strategie de succes nu se măsoară prin calitatea documentului produs, ci prin acțiunile întreprinse pentru atingerea scopurilor sale. De aceea, sînt ferm convins că angajații Curții de Conturi au potențialul necesar pentru a realiza cu succes obiectivele trasate.

Cu respect,

Serafim Urechean, Președintele Curții de
Conturi

DESPRE RAPORTUL DE ACTIVITATE

Obiectivul

Curtea de Conturi a Republicii Moldova este unica autoritate publică independentă responsabilă de exercitarea controlului public extern asupra formării, administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și a patrimoniului public.

În contextul evaluării performanțelor obținute în funcție de mijloacele alocate, Curtea elaborează și prezintă Raportul său de activitate. De asemenea, Raportul de activitate este mijlocul prin care an de an Curtea aduce la cunoștință publicului larg misiunea, viziunea și valorile sale.

Scopul acestui Raport este de a informa Parlamentul și alte părți interesate despre modul în care Curtea de Conturi a utilizat resursele proprii (financiare, umane, TI etc.) pentru realizarea activităților prevăzute pe anul 2015, precum și performanțele obținute.

Structura și destinatarii

Raportul de activitate pe anul 2015 integrează 6 capitole: Curtea de Conturi, privire generală; Activitatea Curții de Conturi în perioada 2011-2015; Rezultatele activității Curții de Conturi în anul 2015; Dezvoltarea capacităților instituționale; Asigurarea transparenței; Perspective și provocări.

Prezentul Raport este destinat Parlamentului, partenerilor de dezvoltare, societății civile, mass-media, altor autorități/instituții/organizații interesate. Raportul de activitate este publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și este plasat pe pagina web a Curții de Conturi la compartimentul Publicații/Rapoartele Curții de Conturi (www.ccrm.md).

CAPITOLUL I. CURTEA DE CONTURI, PRIVIRE GENERALĂ

1.1 Misiune, viziune și valori

Misiune

Misiunea Curții de Conturi este de a oferi Parlamentului, întregii societăți, inclusiv comunității internaționale, o evaluare și o asigurare independentă și obiectivă, emisă în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit, precum că fondurile publice sînt gestionate regulamentar și potrivit scopurilor prestabilite, că toate veniturile au fost colectate și raportate potrivit cadrului legal, iar managementul finanțelor publice corespunde principiilor performanței.

Viziune

Curtea de Conturi tinde să fie o Instituție Supremă de Audit independentă, performantă și care răspunde necesităților și așteptărilor întregii societăți.

Valori

Principalele valori de care se ghidează în activitatea sa Curtea de Conturi în calitate de autoritate publică sînt: *independența, obiectivitatea, excelența profesională și dezvoltarea capacităților, cooperarea internă și spiritul de echipă, deschiderea și, nu în ultimul rînd, respectul.*

Valorile promovate de Curtea de Conturi servesc exemplul pentru alte instituții privind modul de gestionare a activității sale și privind responsabilitatea de realizare a atribuțiilor delegate. Aceste valori oferă o bază etică considerabilă pentru orice activitate sau decizie adoptată în numele și în cadrul instituției.

1.2 Organizare

Curtea de Conturi reprezintă un organism colegial și ca structură organizatorică integrează **conducerea, plenul și aparatul instituției**.

Conducerea

Conducerea Curții de Conturi este exercitată de Președintele Curții de Conturi. În cazul absenței Președintelui, atribuțiile acestuia sînt exercitate de vicepreședintele Curții de Conturi.

Președintele

Președintele Curții de Conturi este numit de Parlament pe un termen de 5 ani, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu votul majorității deputaților aleși. Președintele Curții de Conturi conduce și organizează activitatea instituției, aprobă structura organizatorică a acesteia, componența echipelor de audit, convoacă și prezidează ședințele Plenului, semnează hotărârile Curții de Conturi, reprezintă Curtea de Conturi în relațiile acesteia cu alte instituții din țară și de peste hotare, inițiază și monitorizează procesele de dezvoltare strategică a Curții de Conturi, exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

Vicepreședintele

Vicepreședintele Curții de Conturi este desemnat de Parlament la propunerea Președintelui Curții de Conturi, din numărul membrilor acesteia. În lipsa Președintelui Curții de Conturi, vicepreședintele exercită atribuțiile acestuia. De asemenea, coordonează elaborarea Programelor activității de audit ale Curții și generalizarea materialelor pentru Raportul anual asupra administrării și întrebunțării resurselor financiare publice și patrimoniului public, pe care îl prezintă Comisiei de profil și Plenului Parlamentului, dirijează și monitorizează procesul de elaborare și prezentare Parlamentului, pentru aprobare, a proiectului de buget al Curții.

Plenul

Plenul Curții de Conturi este organul colegial alcătuit din 7 membri, inclusiv Președintele și vicepreședintele Curții de Conturi. Membrii Curții de Conturi se numesc de Parlament, la propunerea Președintelui Curții de Conturi, pe un termen de 5 ani, cu votul majorității deputaților aleși.

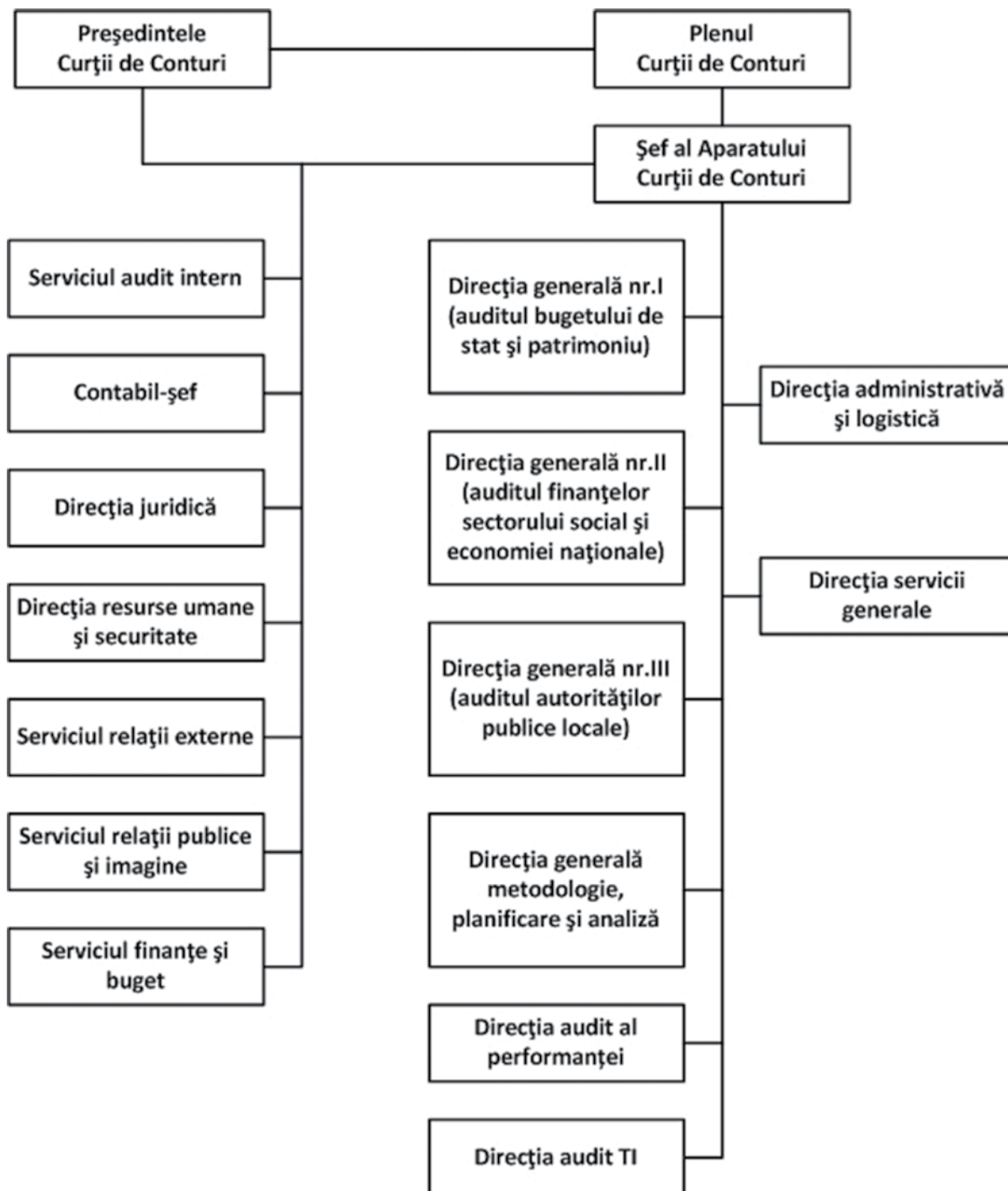
Deciziile Plenului se emit sub formă de hotărâri ale Curții de Conturi. Plenul adoptă politicile și strategiile Curții de Conturi, aprobă proiectul de buget al Curții, examinează și aprobă rapoartele de audit, aprobă manuale, standarde de audit, regulamente și ghiduri, aprobă programele anuale și multianuale de activitate ale Curții de Conturi, exercită alte atribuții prevăzute de lege.

Aparatul

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea prin personalul cu atribuții de audit public, personalul de specialitate și personalul tehnic. Personalul de specialitate acordă asistență personalului cu atribuții de audit public în exercitarea competenței Curții de Conturi. Statele de personal ale Curții de Conturi se aprobă de Parlament.

În anul 2015, Aparatul Curții a fost organizat în 10 direcții, dintre care: 3 direcții generale de audit, 2 direcții de audit, 1 direcție generală de metodologie, planificare și analiză, 1 direcție juridică, 1 direcție administrativă și logistică; 1 direcție servicii generale, 1 direcție resurse umane și securitate și 4 servicii.

Organigrama Curții de Conturi

1.3 Resurse

1.3.1 Resurse umane

Unul dintre pilonii de bază ai Curții de Conturi, care asigură obținerea performanțelor în activitatea de audit public extern, sînt resursele umane. Personalul instituției este format din angajați cu atribuții de audit public, personal de specialitate și personal tehnic.

La 31 decembrie 2015, schema de încadrare aprobată a Curții de Conturi cuprindea 160 de unități de personal, cu un raport de încadrare de 91%. Din totalul angajaților, 64% sînt femei, ceea ce denotă că activitatea în cadrul Curții de Conturi este mai atractivă pentru acestea.

Evoluția personalului după profilul de vîrstă relevă că, pe parcursul ultimilor ani, numărul angajaților cu vîrsta cuprinsă între 30 și 40 de ani este în ascensiune, categoria respectivă de personal deținînd circa 30% din totalul angajaților. Aceasta denotă că efectivul Curții de Conturi se completează cu specialiști care dețin competențe relevante și au deja o experiență acumulată.

Cu referință la studiile/diplomele deținute, se atestă că toți angajații sînt licențiați într-un domeniu specific, inclusiv 28% – în economie, 25% – în contabilitate, 13% – în finanțe, 13% – în juridică, iar unii dintre aceștia (4%) dețin și o a doua licență într-un alt domeniu decît primul ori sînt în curs de a finaliza a doua specialitate.

Resursele umane – unele cifre

Tabelul nr.1

Gradul de acoperire cu personal

Anul	Unități aprobate	Efectiv angajați	Ponderea, %
2012	160	148	93
2013	160	146	91
2014	160	146	91
2015	160	146	91

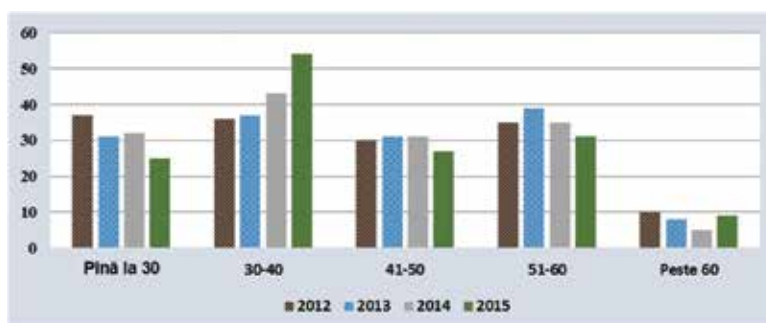
Tabelul nr.2

Personalul Curții de Conturi în funcție de profilul de gen

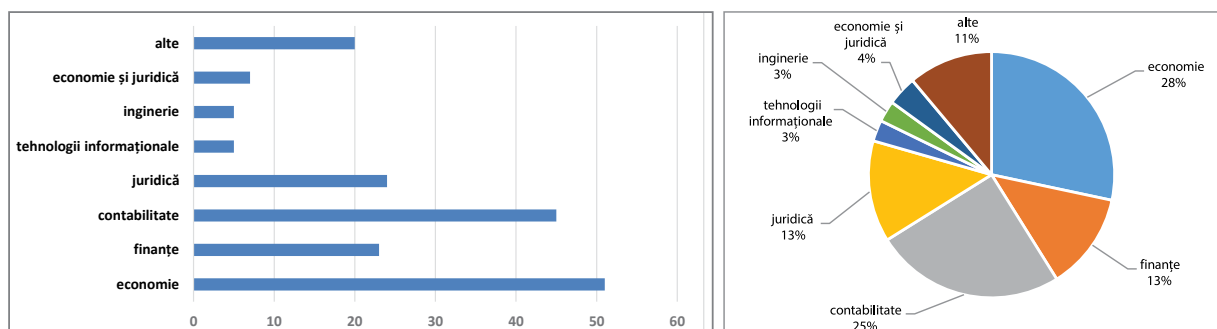
Sexul	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015
Femei	89	90	94	95
Bărbați	59	56	52	51
Total	148	146	146	146

Diagrama nr.1

Personalul Curții de Conturi pe grupuri de vîrstă

Personalul Curții de Conturi pe tipuri de studii

Formarea profesională

Atribuțiile de bază ale Curții de Conturi pot fi realizate cu succes doar prin aportul de zi cu zi al unui colectiv de înaltă calificare. Consolidarea instituțională prin dezvoltarea resurselor umane se referă nu doar la selectarea noilor angajați cu competențe adecvate și experiență în domeniu, dar și la instruirea lor continuă în scopul perfecționării și menținerii unor standarde profesionale înalte.

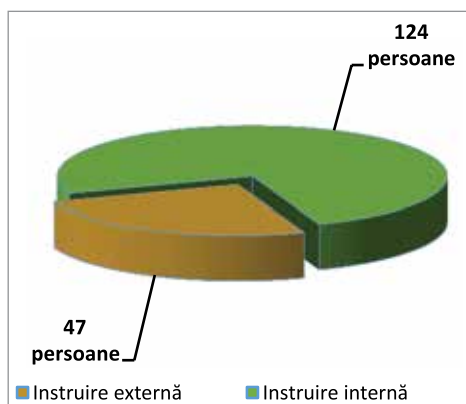
Dezvoltarea profesională a angajaților se efectuează în conformitate cu Planul anual de instruire a personalului Curții de Conturi, care include activități de instruire internă, efectuate descentralizat și activități de instruire externă, efectuate de Academia de Administrare Publică și de partenerii de dezvoltare. În anul 2015 numărul personalului instruit a constituit 127 de persoane, beneficiind, per total, de 13074 ore de instruire. Totodată, 125 de angajați au beneficiat de mai mult de 40 ore de instruire. Pondere personalului instruit a înregistrat circa 87% din numărul total de angajați ai autorității.

Pe parcursul anului 2015 angajații Curții de Conturi au beneficiat de:

- *seminare de instruire în domeniul auditului financiar, realizate în colaborare cu Oficiul Național de Audit al Suediei;*
- *seminare organizate de comun cu experții din cadrul Proiectului Băncii Mondiale privind auditarea bugetului de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, bugetului asigurărilor sociale de stat, auditarea sistemelor informaționale generatoare de rapoarte financiare etc.;*
- *seminare organizate în cadrul Proiectului Twinning, care au vizat dezvoltarea și consolidarea capacităților Curții de a efectua audituri ale performanței/de sistem și audituri ale fondurilor UE, managementul resurselor umane, asigurarea calității auditului sectorului public etc.*

Totodată, personalul Curții de Conturi a beneficiat de instruire externe desfășurate atât în cadrul Academiei de Administrare Publică, cât și organizate de instituțiile internaționale de profil.

Repartizarea numărului de persoane instruite în anul 2015, pe tipuri de instruire, se prezintă în figura de mai jos.

1.3.2 Resurse financiare

Annual Curtea de Conturi estimează costurile activității sale și își planifică propriul buget, acesta fiind remis Parlamentului, care, la rândul său, îl transmite, după aprobare, Guvernului pentru includerea în proiectul Legii bugetare anuale.

Astfel, în anul 2015 Curții de Conturi i-au fost alocate mijloace financiare în cuantum de 27437,3 mii lei, fiind executate 26096,9 mii lei, sau 95,1% față de prevederile precizate pentru perioada de gestiune.

În totalul cheltuielilor, cele mai semnificative au fost cheltuielile de personal – circa 72,1%, dat fiind faptul că personalul reprezintă cea mai importantă resursă a instituției. De asemenea, reprezentative au fost și cheltuielile destinate pentru plata mărfurilor și serviciilor – circa 16,2%, și cheltuielile pentru procurarea mijloacelor fixe – circa 6,8%.

Resursele financiare – unele cifre

Tabelul nr.3

Cheltuielile precizate și executate

(mii lei)

	2012	2013	2014	2015
<i>Precizat</i>	23937,8	30163,1	27439,7	27437,3
<i>Executat</i>	23810,7	28218,6	27094,0	26096,9
<i>Devieri (+,-), executat vs. precizat</i>	-127,1	-1944,5	-345,7	-1340,4

Tabelul nr.4

Cheltuielile executate în aspect economic

(mii lei)

	2012	2013	2014	2015
<i>Cheltuieli de personal</i>	17249,7	18966,9	19454,6	18826,2
<i>Plata mărfurilor și serviciilor</i>	3878,1	5723,6	5841,3	4228,2
<i>Procurarea mijloacelor fixe</i>	1388,3	2225,5	333,3	1086,8
<i>Deplasări în interes de serviciu</i>	1178,2	1125,8	1160,2	1771,1
<i>Alte cheltuieli</i>	116,4	176,8	304,6	352,8

Tabelul nr.5

Cheltuielile de retribuire a muncii

(mii lei)

	2012	2013	2014	2015
<i>Cheltuieli, total</i>	23810,7	28218,6	27094,0	26096,9
<i>Cheltuieli de retribuire a muncii</i>	13722,3	15143,0	15460,2	14935,4
<i>Pondere, %</i>	57,6	53,7	57,1	57,2

1.3.3 Resurse TI

Infrastructura TI și soluțiile implementate au permis instituției să atingă un nivel nou de performanță în derularea proceselor și operațiunilor zilnice, care aduc valoare la îndeplinirea sarcinii de bază, și anume efectuarea auditului. Bazate pe o tehnologie modernă, noile servere, atât fizice, cât și virtuale, au crescut gradul de procesare a datelor și a aplicațiilor principale, au oferit scalabilitatea de care avea nevoie instituția și adaptabilitatea pentru noile planuri de dezvoltare.

1.4 Implementarea sistemului de management financiar și control

Necesitatea de menținere și îmbunătățire a calității gestiunii finanțelor publice, pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor guvernamentale în condiții de transparență, eficiență și eficacitate, este scopul primordial al activității Curții de Conturi. Managerul instituției, fiind responsabil, în condițiile legii¹, de organizarea sistemului de management financiar și control în entitatea publică, a asigurat pe parcursul anului 2015 toate precondițiile pentru implementarea cu succes a acestuia.

Similar anilor premergători, Curtea de Conturi, în scopul determinării funcționalității sistemului MFC și gradului de conformitate a acestuia cu cadrul normativ din domeniu, a efectuat autoevaluarea sistemului respectiv și a elaborat Raportul privind organizarea și funcționarea sistemului MFC, cu emiterea ulterioară a Declarației privind buna guvernare, plasată și pe pagina web a instituției (www.ccrm.md).

Rezultatele autoevaluării confirmă că instituția dispune de un sistem MFC, ale cărui organizare și funcționare permit oferirea unei asigurări rezonabile precum că fondurile publice alocate în scopul atingerii obiectivelor strategice și operaționale au fost utilizate în condiții de transparență, economicitate, eficiență, eficacitate, legalitate, etică și integritate.

---

¹ Legea nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern.

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA
MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint nr.69, tel. (+373 22) 23 25 79,
fax (+373 22) 23 30 20, www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

DECLARAȚIA PRIVIND BUNA GUVERNARE

În temeiul prevederilor art.16, alin.(1) din Legea nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern, subsemnatul, URECHEAN Serafim, în calitate de Președinte al Curții de Conturi, declar că Curtea de Conturi, dispune de un sistem de management financiar și control a cărui organizare și funcționare permite furnizarea unei asigurări rezonabile precum că fondurile publice alocate în scopul atingerii obiectivelor strategice și operaționale au fost utilizate în condiții de transparență, economicitate, eficiență, eficacitate, legalitate, etică și integritate.

Sistemul de management financiar și control cuprinde mecanisme de autocontrol, iar măsurile privind creșterea eficacității acestuia au la bază evaluarea riscurilor.

Pe baza rezultatelor autoevaluării, apreciez că la data de 31 decembrie 2015, sistemul de management financiar și control al Curții de Conturi este conform cu Standardele naționale de control intern în sectorul public.

Această declarație se întemeiază pe o apreciere realistă, corectă și completă a sistemului de management financiar și control al entității, este emisă prin asumarea răspunderii manageriale și are drept temei date, informații și constatări consemnate în documentele aferente autoevaluării.

Data 15.02.2016.

Semnătura

CAPITOLUL II. ACTIVITATEA CURȚII DE CONTURI ÎN PERIOADA 2011-2015

Acum 5 ani Curtea de Conturi a aprobat Planul de Dezvoltare Strategică pe anii 2011-2015, a cărui implementare și-a asumat-o cu toată responsabilitatea actualul Plen al Curții. Direcțiile principale de dezvoltare s-au axat pe așa criterii precum: maturitatea instituțională; profesionalismul sporit; consolidarea răspunderii și transparenței; facem mai mult cu mai puține resurse etc.

Curtea de Conturi a asigurat, pe parcursul acestor 5 ani, continuitatea eforturilor de consolidare a instituției și activităților inițiate în cadrul implementării primului Plan de Dezvoltare Strategică pe anii 2006-2010, punând accentul pe calitate, profesionalism și impact, mizând pe forțele proprii și pe cooperarea cu părțile interesate, precum și pe suportul donatorilor și partenerilor externi de dezvoltare – ONAS (Proiectul de cooperare), Banca Mondială (Acordul de Grant), Uniunea Europeană (Proiectul Twinning).

Activitatea instituției s-a făcut remarcată atât prin plusvaloarea adusă bunei guvernări a fondurilor publice, cât și prin deschiderea către entitățile auditate, partenerii de dezvoltare, societatea civilă, mass-media și către cetățeni.

Astfel, o atenție deosebită a fost acordată: procesului de îmbunătățire a calității planificării generale a activității de audit și de selectare a temelor de audit pentru asigurarea legăturii cu domeniile vulnerabile, strategiile și programele de dezvoltare ale țării; dezvoltării capacității de

a realiza audituri eficiente ale sistemelor financiare bazate pe TI și de a obține noi abilități de a efectua alte tipuri de audit TI cu implementarea acestora în practica de audit; consolidării capacităților de a efectua audituri de performanță; dezvoltării capacității de a audita eficient fondurile donatorilor externi; măsurării impactului rapoartelor de audit ale Curții de Conturi, reieșind din acțiunile întreprinse de entitățile auditate pentru realizarea recomandărilor înaintate etc.

Astfel, în perioada de referință, se conturează tendința de efectuare a unor misiuni mai complexe, prin extinderea ariei de audit. Totodată, prevalează auditurile cu abordarea de sistem, care reprezintă o evaluare în profunzime a sistemelor de management și control intern, în scopul stabilirii dacă acestea funcționează economic, eficace și eficient, pentru identificarea deficiențelor și formularea recomandărilor de remediere a lor.

Anii 2011-2015 au fost marcați și de punerea în aplicare a Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI). Prin această decizie, Curtea de Conturi și-a asumat angajamentul de aliniere la standardele internaționale și la cele mai bune practici ale auditului public extern, astfel cerându-se auditorilor Curții să desfășoare misiuni de audit doar conform prevederilor și în limitele ISSAI. De asemenea, cu suportul partenerilor suedezi, a fost instituit și ulterior dezvoltat un sistem riguros, fiabil și cuprinzător de evaluare a calității activității de audit desfășurate și a celei instituționale per total.

Curtea de Conturi, fiind o Instituție Supremă de Audit în proces de consolidare, a conștientizat necesitatea dezvoltării colaborării cu alte ISA performante, ceea ce, în perioada de referință, a facilitat preluarea bunelor practici, înlăturarea neclarităților legate de implementarea și aplicarea în munca de zi cu zi a Standardelor Internaționale de Audit.

Totodată, a fost menținută și dezvoltată cooperarea în cadrul INTOSAI, EUROSAI și altor organisme internaționale de profil, iar din iunie 2014 Curtea de Conturi a devenit membru al Consiliului de Conducere al EUROSAI, urmînd ca în decurs de 6 ani să depună eforturi considerabile și să se implice plener în activitatea acestui for european.

Pentru garantarea unui rezultat calitativ, obiectiv și profesionist al activităților de audit public extern, o atenție deosebită a fost acordată, în această perioadă, politicilor de gestionare eficientă a personalului instituției, consolidarea capacităților profesionale ale angajaților fiind una de bază. De asemenea, s-a insistat pe dezvoltarea continuă a capacităților șefilor de subdiviziuni privind tehnicile specifice de management.

Curtea de Conturi, în realizarea obiectivelor sale, a instituit și menținut un nivel înalt de disponibilitate a echipamentului și programelor TI, astfel fiind promovată eficiența gestionării documentelor, utilizării conferințelor și automatizării altor activități de suport (biblioteca, arhiva, sala de ședințe etc.). A fost elaborată în acest sens pagina web intranet, utilizată de personalul Curții, care vine în suportul acestuia prin disponibilitatea tuturor materialelor relevante pentru activitățile curente, inclusiv scrisori, circulare, manuale, ghiduri etc.

Instituția Supremă de Audit, prin realizările sale din ultimii 5 ani, a devenit una dintre instituțiile publice care se află în avangarda modernizării și consolidării instituționale, racordării la standardele și bunele practici internaționale, contribuind prin aceasta continuu la dezvoltarea și perfecționarea managementului financiar public și la instaurarea unei bune guvernări.

Tabelul nr. 6

Rapoarte de audit aprobate						
	2011	2012	2013	2014	2015*	Total
Rapoarte de audit, inclusiv:	64	51	49	41	39	244
audit financiar				5	3	8
audit al conformității/regularității	57	44	41	28	23	193
audit al performanței	5	5	5	5	11	31
auditul TI	2	2	3	3	2	12

Notă: Anul 2015 se remarcă prin efectuarea auditurilor cu abordarea de sistem, mai complexe, fiind auditate mai multe entități în comparație cu perioadele anterioare. De asemenea, s-a dublat numărul auditurilor de performanță în domenii cu risc, unde se poate aduce un plus de valoare prin creșterea economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice.

Tabelul nr.7

Entități auditate						
	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Entități auditate, inclusiv:	323	369	378	355	495	1920
autorități publice centrale	30	19	13	8	21	91
instituții publice	60	99	60	56	197	472
autorități publice locale	162	192	193	35	228	810
întreprinderi municipale, întreprinderi de stat/societăți pe acțiuni	34	40	61	247	45	427
alte (FISM, SRL etc.)	37	19	51	9	4	120

Tabelul nr.8

Cerințe și recomandări formulate						
	2011	2012	2013	2014	2015*	Total
Cerințe și recomandări formulate, inclusiv cu termenul de executare expirat	1783	1561	1348	795	687	6172
implementate	755	1020	440	411	32	2658
parțial implementate	193	217	426	199	43	1078
neimplementate, cu termen depășit	835	324	482	185	21	1847

*Notă: Recomandările înaintate în anul 2015 prin rapoartele Curții de Conturi sînt recomandări de fond și, în mare parte, țin de modificarea/ajustarea/completarea cadrului normativ-legislativ, elaborarea unor politici, strategii etc.

Tabelul nr.9

Nereguli constatate						
	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Nereguli constatate, total milioane lei	3262,7	7534,5	7734,0	9850,1	17382,9	45764,2
Abateri și erori constatate în procesul de elaborare și planificare bugetară		515,7	279,6	66,9	255,9	1118,1
Abateri de ordin legislativ-normativ, inclusiv:	938,3	3474,7	3348,6	3472,0	5095,8	16329,4
<i>efectuarea achizițiilor</i>	142,0	176,2	722,8	841,3	349,7	2232,0
<i>administrarea veniturilor bugetare</i>	696,8	493,6	145,1	1126,4	2554,2	5016,1
<i>administrarea cheltuielilor</i>	99,5	866,1	647,2	819,3	484,7	2916,8
<i>nînregistrarea patrimoniului la OCT</i>		1938,8	1833,5	685,0	1707,2	6164,5

Abateri financiar-contabile, inclusiv:	2324,4	3420,4	3983,2	5635,6	11552,1	26915,7
<i>erori în datele evidenței contabile și în raportarea situațiilor financiare</i>	1062,9	2520,7	2086,2	4375,7	1250,5	11296,0
<i>neînregistrarea conformă în datele evidenței contabile a patrimoniului public și altor bunuri</i>	1261,5	899,7	1897,0	1259,9	10301,6	15619,7
Alte încălcări		123,7	122,6	675,6	479,1	1401,0

Tabelul nr.10

Nereguli remediate

	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Nereguli remediate, total milioane lei	1220,1	426,0	231,3	1541,3	872,9	4291,6
Patrimoniu înregistrat în evidența contabilă	139,6	328,4	120,3	897,2	340,2	1825,7
Erori contabile corectate	1076,7	97,6	53,4	501,3	530,6	2259,6
Patrimoniu înregistrat la OCT	-	-	56,4	138,8		195,2
Mijloace publice restituite la bugetul public național	3,8	-	1,2	4,0	2,1	11,1

Tabelul nr.11

Acte legislative și normative elaborate/adoptate

	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Acte legislative și normative elaborate/adoptate, total	8	10	33	48	23	122
Consolidarea politicilor bugetar-fiscale	5	4	8	8	6	31
Calitatea serviciilor medicale	2	3	6	10		21
Calitatea prestațiilor în sistemul public de asigurări sociale		1	3	4	2	10
Administrarea și gestionarea patrimoniului public	1	2	1	5	3	12
Mediu			5	8	3	16
Tehnologii informaționale			5	2		7
Sursele regenerabile de energie (Fondul de Eficiență Energetică)			3	1		4
Alte			2	10	9	21

Tabelul nr.12

Materiale remise organelor de drept

	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Materiale remise organelor de drept	20	17	17	7	7	68
Cauze penale pornite	17	18	43	10	4	92
Cauze penale în proces de examinare	-	-	1	2	2	5
Refuz de pornire a cauzei penale	12	33	12	2	1	60
Cauze penale suspendate	-	1	11	-	-	12
Cauze penale încetate	2	5	10	3	1	21
Cauze penale expediate în instanța de judecată	2	4	7	-	-	13
Sentințe pronunțate	-	4	5	-	-	9
Acțiuni civile în instanța de judecată	2	1	8	-	-	11
Proceduri contravenționale	-	-	1	-	-	1

CAPITOLUL III. REZULTATELE ACTIVITĂȚII CURȚII DE CONTURI ÎN ANUL 2015

3.1 Activitatea de audit

Potrivit prerogativelor conferite de Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, precum și Programului anual al activității de audit, în anul 2015 Curtea de Conturi și-a axat acțiunile de audit prioritar asupra celor mai importante domenii social-economice, efectuând per total 39 misiuni de audit la 495 de entități, inclusiv a colectat probe de la 256 de entități, care s-au finalizat cu aprobarea a 39 rapoarte de audit.

Tabelul nr.13

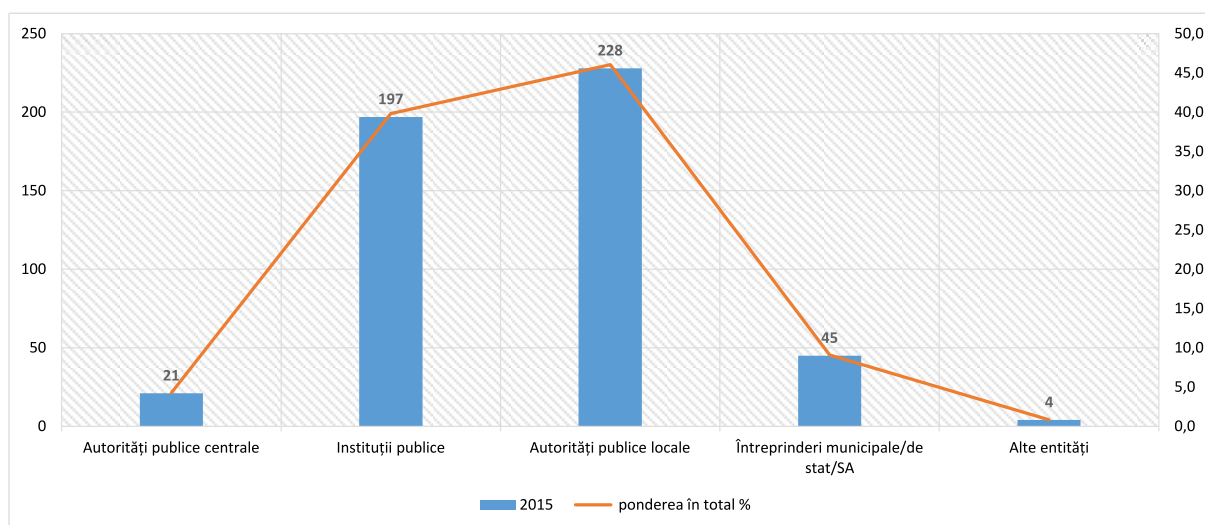
<i>Indicatori</i>	<i>Total</i>	Misiuni de audit				
		<i>Audit al conformității</i>	<i>Audit al conformității asociat auditului situațiilor financiare</i>	<i>Audit financiar</i>	<i>Audit al performanței</i>	<i>Auditul TI</i>
Misiuni/rapoarte	39	22	1	3	11	2
Pondere (%)	100	56	3	8	28	5
Entități auditate	495	388	1	4	90	12

La fel ca în anii precedenți, auditurile de conformitate prevalează, fapt determinat de perpetuarea curențelor în respectarea cadrului legislativ-normativ privind gestionarea fondurilor publice, care generează abateri semnificative identificate la organizarea, implementarea și menținerea unui sistem MFC performant. În acest context, auditurile de conformitate rămân în vizorul Curții de Conturi, preponderența lor fiind atestată și în Programul activității de audit pe anul 2016.

Referitor la entitățile auditate, anul 2015 se caracterizează printr-o creștere, comparativ cu 2014, a numărului acestora cu 140 entități, acestea fiind în mare parte autorități publice locale și instituții publice, beneficiare de fonduri publice.

Diagrama nr.4

Entități auditate

La finele misiunilor de audit, în baza probelor de audit acumulate au fost formulate 34 de concluzii referitor la conformitatea gestionării fondurilor publice, inclusiv a patrimoniului public, precum și privind respectarea criteriilor de performanță, fiind exprimate 8 opinii asupra situațiilor financiare/de conformitate.

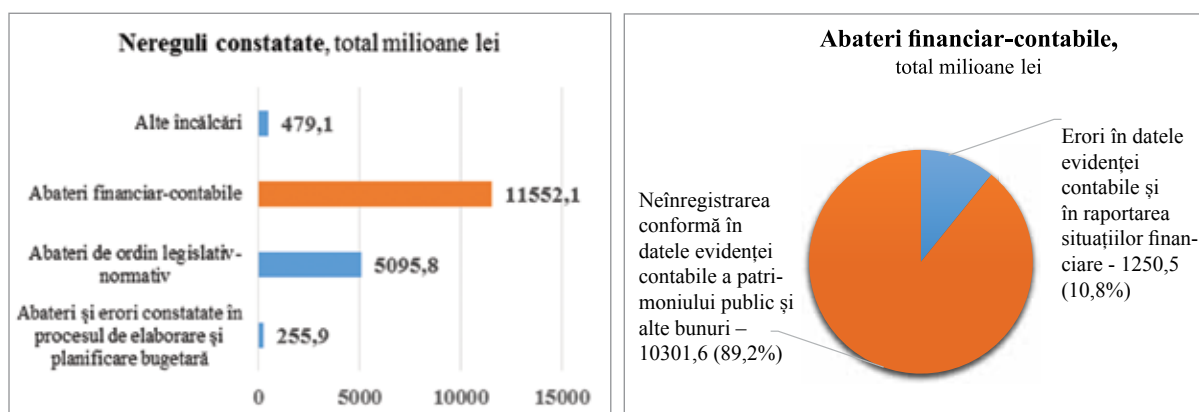
Tabelul nr.14

Concluzii formulate/opinii exprimate

	Total	Opinie cu rezerve		Opinie fără rezerve		Opinie contrară		Refuz de opinie	
		situațiile financiare	conformitatea	situațiile financiare	conformitatea	situațiile financiare	conformitatea	situațiile financiare	conformitatea
Opinii	8	1	1	4	0	1	1	0	0
Concluzii	34								

Acțiunile de audit efectuate pe parcursul perioadei raportate au relevat abateri și nereguli atât în gestionarea fondurilor publice, inclusiv a patrimoniului public, cât și în raportarea financiară, valoarea lor însumând circa 17382,9 milioane lei.

Nereguli constatate

Similar anilor precedenți, cele mai evidente și frecvente nereguli s-au constatat la organizarea contabilității și la raportarea financiară, acestea constituind **11552,1** milioane lei, sau 66,4% din valoarea totală a deficiențelor, dintre care circa 89%, sau **10301,6** milioane lei țin de neînregistrarea corespunzătoare în evidența contabilă a patrimoniului public și a altor bunuri materiale, iar 11%, sau **1250,5** milioane lei – de admiterea erorilor în datele evidenței contabile și în raportarea situațiilor financiare. De menționat că deficiențele respective au un caracter persistent, ceea ce denotă o preocupare insuficientă a factorilor de decizie în vederea îmbunătățirii managementului financiar contabil, care să ofere informații complete și corecte, aceste nereguli fiind constatate atât în cadrul auditării APC, cât și a UAT.

Tabelul nr.15

Entitățile cu cele mai semnificative abateri și erori

(mil.lei)

	Planificarea bugetară	Efectuarea achizițiilor	Administrația veniturilor	Administrația cheltuielilor	Neînregistrarea patrimoniului la OCT	Evidența contabilă și raportarea situațiilor financiare	Neînregistrarea conformă în datele evidenței contabile a patrimoniului public și altor bunuri
Ministerul Mediului					77,1		
Centrul Național Anticorupție						6,3	9,9
IPNA Compania „Teleradio-Moldova”						5,5	10,2
Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor			3,9	7,1		272,0	30,4
UAT Drochia		50,6		3,3	147,9		111,2
UAT Dondușeni	1,1			24,6		7,5	15,0
UAT Orhei	21,3			27,8	33,1	128,0	138,3
UAT Călărași	5,1	120,0			125,0	32,1	81,6
UAT Hîncești	15,3	105,3			657,1	191,2	26,9
UAT Cimișlia					193,8	146,7	82,9
UAT Criuleni	24,0				69,7	139,8	116,4
UAT Bălți	26,7		8,7	144,2	396,1	19,8	18,3
UAT Florești			6,6			0,1	10,6

3.2 Impactul activității de monitorizare a implementării recomandărilor Curții de Conturi

Curtea de Conturi, prin activitatea de monitorizare a implementării recomandărilor înaintate, evaluează impactul acțiunilor de audit efectuate asupra calității gestionării fondurilor publice, inclusiv asupra patrimoniului public, precum și dacă impactul estimat a condus la îmbunătățirea sistemului MFC în cadrul entităților auditate.

La începutul anului 2015 în regim de monitorizare se regăseau 135 de hotărâri privind rapoartele de audit ce vizează anii 2010-2014. Pe parcursul perioadei raportate au fost preluate în scop de monitorizare 35 de hotărâri, iar în urma acțiunilor întreprinse, inclusiv prin verificarea la fața locului, au fost scoase din regim de monitorizare 35 de hotărâri, cu reiterarea, după caz, a cerințelor și recomandărilor neimplementate.

În vederea înlăturării neregulilor atestate și îmbunătățirii gestiunii financiare a fondurilor publice, Curtea de Conturi a formulat **687** de cerințe și recomandări, dintre 591 – recomandări a căror termen de executare nu a expirat.

Tabelul nr.16

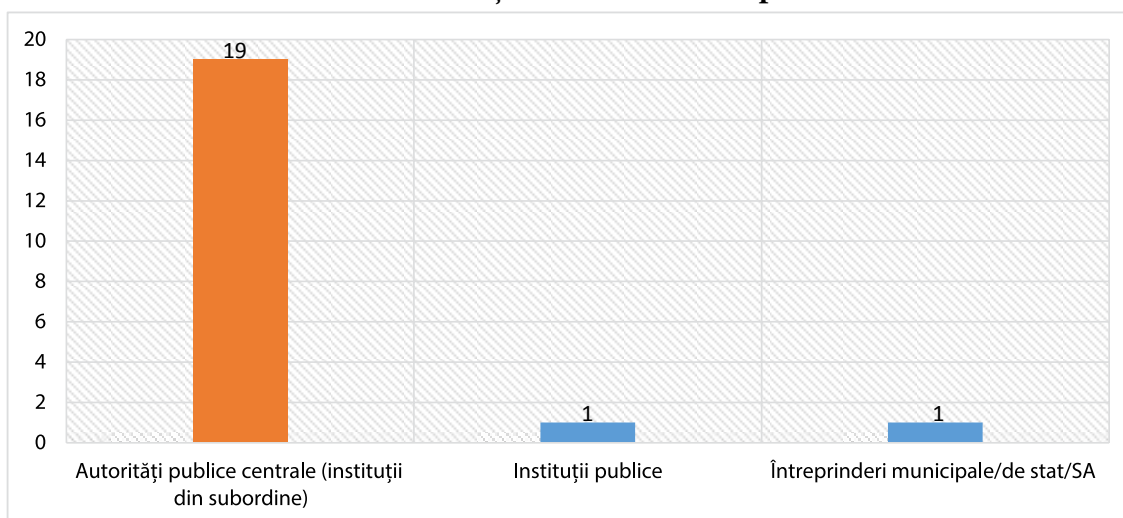
Recomandări formulate		
Cerințe și recomandări	2015	Ponderea, %
Total formulate	687	100
Total cu termenul expirat, <i>din care:</i>	96	
executate/implementate	32	33
executate/implementate parțial*	43	45
neexecutate/neimplementate	21	22
Total cu termenul neexpirat	591	

Notă*: Sînt atestate ca executate/implementate parțial cerințele și recomandările pentru care informațiile de confirmare a executării lor prezentate de către entitate nu sînt complete (fie nu sînt anexate documentele confirmative, fie măsurile întreprinse nu sînt suficiente, fiind doar inițiate unele proceduri).

În aspectul categoriilor de entități, partea majoră a cerințelor/recomandărilor neexecutate/neimplementate o reprezintă cele înaintate APC și instituțiilor din subordinea acestora – circa 90% din total, situație redată în diagrama ce urmează.

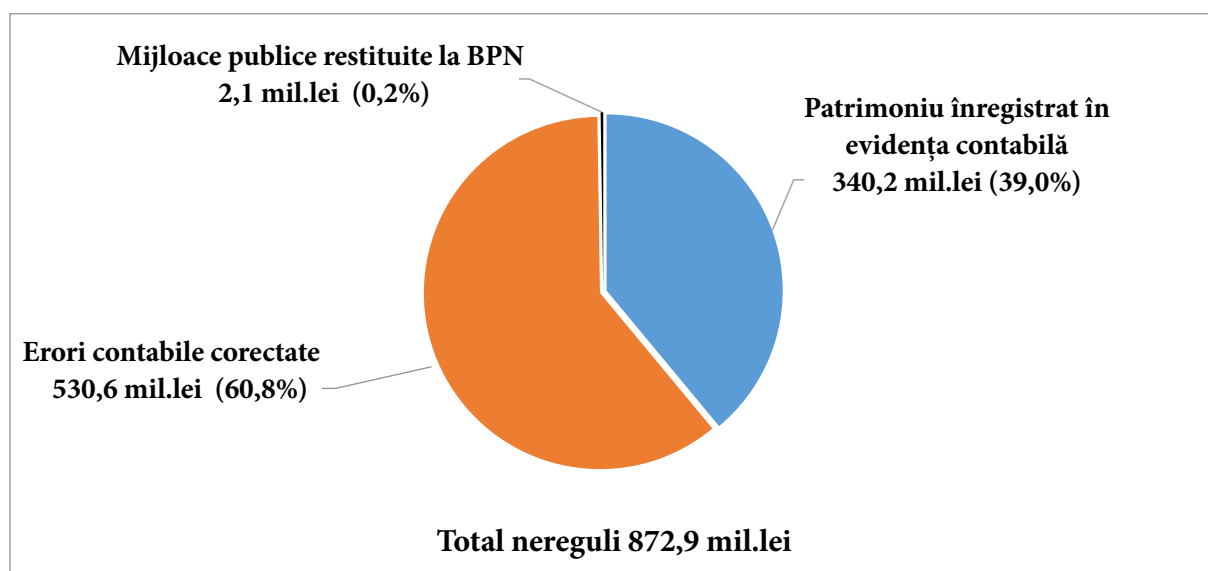
Recomandări/cerințe neexecutate/neimplementate

Printre factorii care au condiționat neexecutarea hotărârilor Curții de Conturi, putem enumera: controlul nesatisfăcător din partea organelor ierarhic superioare, insuficiența procesului de cooperare între instituțiile de toate nivelurile, iresponsabilitatea unor persoane cu funcții de răspundere în vederea preluării bunelor practici la gestionarea fondurilor publice și patrimoniului de stat, neidentificarea tuturor posibilităților și pîrghiilor de realizare a unor acțiuni eficiente și corelate cu cerințele/recomandările Curții de Conturi, destinate să elimine disfuncționalitățile stabilite în administrarea fondurilor publice, precum și excluderea perpetuării acelorși încălcări.

Totodată, entitățile verificate au întreprins măsuri de remediere a deficiențelor și erorilor identificate atât în timpul efectuării misiunilor de audit, cît și ulterior finalizării acestora. De regulă, acestea se referă la ținerea evidenței contabile în conformitate cu regulamentele existente, la modul de funcționare a subdiviziunilor și de interacțiune a acestora, la asigurarea transparenței în activitate etc.

Nereguli remediate

Astfel, au fost corectate erorile admise în evidența contabilă privind operațiunile economice efectuate în valoare de 530,6 milioane lei; au fost calculate și stabilite spre încasare în BPN taxe și impozite în valoare de 1,4 milioane lei; au fost întreprinse măsuri de încasare a sumei de 0,7 milioane lei – plăți achitate neregulamentar; au fost înregistrate în evidența contabilă bunuri, imobile, terenuri proprietate publică în valoare de 340,2 milioane lei. De asemenea, entitățile auditate au înregistrat la OCT dreptul asupra 0,968 ha de teren și 1757,4 m² de imobile.

În perioada raportată, Curtea de Conturi, prin identificarea problemelor/carențelor pe parcursul misiunilor de audit, înaintarea recomandărilor și monitorizarea executării lor, a contribuit și la armonizarea cadrului normativ în domeniile auditate, precum: sistemul bugetar-fiscal și sistemul public de asigurări medicale, sistemul bancar, administrarea și gestionarea patrimoniului, tehnologiile informaționale, mediu, sistemul de salarizare etc.

3.3 Activitatea de control și asigurare a calității

Potrivit standardelor internaționale¹ și bunelor practici, fiecare Instituție Supremă de Audit trebuie să implementeze și să mențină, în procesul de audit, controlul calității, care reprezintă o acțiune complexă și continuă realizată la fiecare etapă a auditului, atât pe parcursul desfășurării, cât și după finalizarea acestuia.

Curtea de Conturi a Republicii Moldova, în calitate de ISA, este responsabilă de crearea și implementarea sistemului său de control al calității pentru toate activitățile de audit și de alt gen desfășurate, avînd drept obiectiv „a asigura că instituția și personalul acesteia respectă standardele internaționale și cerințele legale și de reglementare aplicabile, precum și că rapoartele emise sînt adecvate”. În acest sens, cu suportul ONAS, Curtea de Conturi a elaborat propriul Cadru al calității, pe care îl implementează treptat conform procedurilor descrise în Ghidul privind cadrul calității².

Implementarea sistemului de control al calității în cadrul Curții implică realizarea activităților aferente celor 3 componente esențiale, respectiv: managementul instituțional, asigurarea și controlul calității în procesul de audit, inclusiv prin efectuarea revizuirilor „la fierbinte”, precum și asigurarea și controlul calității post-audit, sau revizuirea „la rece”.

În contextul asigurării consecvente a calității activităților de audit public extern, potrivit Programului revizuirilor calității misiunilor de audit, în anul 2015 au fost desfășurate 14 acțiuni de revizuire internă a calității, inclusiv: 6 misiuni de revizuire „la fierbinte” și 8 de revizuire „la rece”. Totodată, în cadrul implementării proiectelor de dezvoltare ale Curții de Conturi, realizate cu suportul ONAS, BM și Proiectului Twinning, pe parcursul anului de referință unele misiuni au fost supuse revizuirilor calității de către experții externi.

Revizuirile efectuate au relevat atât domenii cu bune practici, cât și domenii care necesită îmbunătățire și dezvoltare.

Verificările efectuate pentru evaluarea și asigurarea calității misiunilor de audit organizate și desfășurate au stabilit că, în linii mari, responsabilii de audit (la toate nivelurile de responsabilitate) au întreprins măsuri în vederea îmbunătățirii modului de realizare a auditului,

¹ Standardul Internațional de Audit ISQC 1 „Controlul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuirile ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe”; Standardul Internațional de Audit ISSAI 40 „Controlul calității pentru Instituția Supremă de Audit”.

² Hotărîrea Curții de Conturi nr.66 din 17.12.2013 „Pentru aprobarea Ghidului privind cadrul calității”.

prin implementarea, după caz, și a recomandărilor revizuirilor anterioare. Astfel, se atestă că echipele de audit s-au condus în activitatea lor de reglementări și metodologiile de audit, respectând prevederile acestora și formatul-standard al documentelor de planificare și de lucru, precum și structura Raportului de audit.

De asemenea, se relevă faptul că echipele de audit au avut tendința și ambiția de „a face mai mult cu mai puține resurse de personal și de timp”, ceea ce evidențiază dezideratul de realizare a performanțelor, de dezvoltare a profesionalismului și calității activității de audit în conformitate cu normele stabilite (ISSAI, Codul etic al Curții de Conturi etc.). Se evidențiază, în aceeași ordine de idei, și modul de expunere a constatărilor și concluziilor potrivit standardelor de calitate și rigorilor cadrului normativ-metodologic al Curții de Conturi.

Totodată, echipele de revizuire a calității au identificat și unele domenii care necesită îmbunătățiri similare și valabile pentru majoritatea misiunilor de audit supuse revizuirilor atât „la rece”, cât și „la fierbinte”. Astfel, rezervele de îmbunătățire țin, în principiu, de: formularea obiectivelor; determinarea ariei și abordării de audit; identificarea și documentarea riscurilor; înțelegerea, inclusiv prin descrierea schematică/narativă a domeniilor auditate; evaluarea sistemului de control intern; identificarea controalelor-cheie; comunicarea cu entitățile auditate etc.

În vederea perfecționării activității de audit, inclusiv a activității subdiviziunilor evaluate, au fost formulate recomandări privind: dezvoltarea și ajustarea continuă a cadrului normativ-metodologic în scopul conformării acestuia celor mai bune practici în domeniu; asigurarea în procesul de audit a controlului calității la toate nivelurile, conform responsabilităților prevăzute în Ghidul privind cadrul calității; asigurarea unui mecanism eficient de instruire și perfecționare profesională a auditorilor în cadrul Curții, inclusiv prin diseminarea bunelor practici privind activitatea profesională.

3.4 Activitatea juridică

Colaborarea cu organele de drept și cu alte organe de resort

În anul 2015 Curtea de Conturi a remis organelor de drept materialele a 7 audituri realizate în sectorul public. Urmare a examinării acestora, au fost pornite 4 cauze penale, 1 proces penal a fost clasat, a fost emis 1 refuz în pornirea urmăririi penale, iar 2 materiale sînt în curs de examinare (*Anexa nr.1 la prezentul Raport*).

La solicitarea Procuraturii Generale, au fost remise materialele auditului performanței privind impactul financiar rezultat din politica tarifară a S.A. „Moldtelecom” și la solicitarea Centrului Național Anticorupție – materialele auditului conformității la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind avizarea, aprobarea și formarea prețurilor la medicamente pe anii 2012-2013.

De asemenea, pe parcursul anului 2015 Curtea de Conturi a remis 3 materiale Comisiei Naționale de Integritate și 1 material – Consiliului Concurenței (*Anexa nr.2 la prezentul Raport*).

Reprezentarea în instanțele judecătorești

În anul 2015 angajații Curții de Conturi (Direcția juridică) au participat la examinarea de către instanțele de judecată a 10 litigii, dintre care:

- 5 litigii în procedura contenciosului administrativ;
- 1 litigiu de muncă;

- 4 litigii în care Curtea de Conturi participă în calitate de intervenient accesoriu.

În perioada vizată, nicio hotărîre a Curții de Conturi nu a fost contestată, de asemenea nu a fost adoptată nicio decizie judecătorească definitivă contrar intereselor Curții de Conturi.

Avizarea și expertizarea juridică a proiectelor de acte legislative și normative

Curtea de Conturi, în contextul activității sale, la solicitarea Parlamentului, Guvernului și autorităților publice centrale, examinează și avizează propunerile legislative noi și proiectele de modificare a cadrului normativ-legislativ în vigoare. Astfel, în anul 2015 Curtea de Conturi a prezentat 20 de avize la proiectele elaborate de autoritățile publice, printre care:

a) avize la proiecte de legi:

- cu privire la Comisia Națională de Integritate;
- privind declararea averii, intereselor personale, conflictelor de interese și cadourilor;
- pentru modificarea și completarea Legii nr.325 din 23.12.2013 privind testarea integrității profesionale;
- privind modificarea și completarea art.17 din Codul vamal al Republicii Moldova etc.

b) avize la proiecte de hotărîri ale Guvernului:

- privind aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră și transnațională pentru perioada 2014-2020;
- pentru modificarea și completarea anexei la Hotărîrea Guvernului nr.94 din 01.02.2013 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea performanței colective”;
- pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” etc.

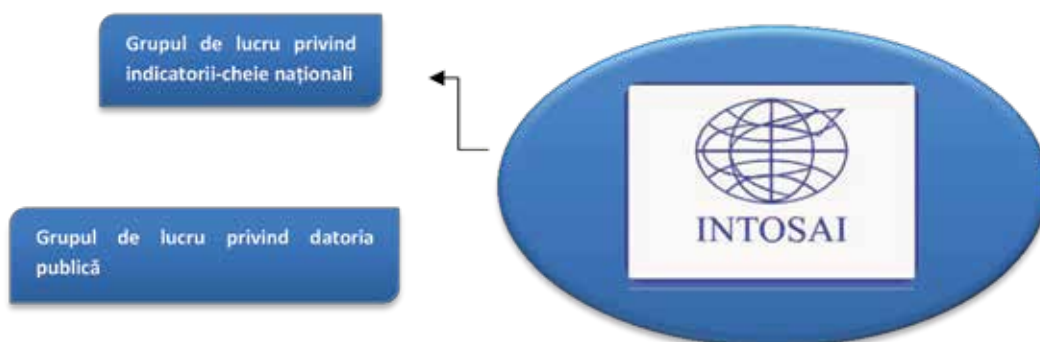
3.5 Activitatea internațională

Prezentul capitol are un caracter informativ și își propune să facă o trecere succintă în revistă a principalelor activități ale Curții de Conturi pe segmentul cooperării internaționale.

Curtea de Conturi, în calitate de Instituție Supremă de Audit, este membră a următoarelor organizații și asociații profesionale internaționale de profil: Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI); Organizația Europeană a Instituțiilor Supreme de Audit (EUROSAI); Consiliul conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale Comunității Statelor Independente (CSI); Instituțiile Supreme de Audit care au în comun utilizarea limbii franceze (AISCUFF).

Pe parcursul anului 2015, Curtea a realizat o reprezentare echilibrată în cadrul activităților organizate de INTOSAI, EUROSAI și Consiliul conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI, consolidându-și în mod constant participarea. Astfel, participarea reprezentanților Curții la aceste activități s-a realizat ținînd cont de interesul instituției în anumite domenii și de potențialul resurselor umane disponibile.

Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI)

Printre cele mai semnificative evenimente INTOSAI la care a participat Curtea de Conturi pe parcursul anului 2015, se enumeră:

Simpozionul UN/INTOSAI privind Agenda de Dezvoltare UN Post-2015. La cel de-al XXIII-lea Simpozion INTOSAI au participat cca 150 de reprezentanți din peste 70 de țări, inclusiv 50 de conducători ai Instituțiilor Supreme de Audit.

Scopul acestei reuniuni a constat în fortificarea capacităților de control ale ISA, în special cu referire la rolul acestora în efectuarea auditurilor în domeniul dezvoltării durabile, precum și la posibilitățile lor de promovare și consolidare a dezvoltării durabile.

Întrunirea Grupului de lucru INTOSAI privind datoria publică

La această întrunire au participat reprezentanți ai 8 ISA: Georgia, Bulgaria, Yemen, Republica Moldova, Brazilia, Zambia, România și Ucraina.

Subiectele discutate au ținut de rezultatele auditurilor realizate la nivel național de către participanții Auditului paralel; a fost prezentată cea de-a treia versiune a proiectului Ghidului auditului sistemelor informaționale ale datoriei publice (ISSAI 5450), care urmează a fi aprobat ca document oficial al INTOSAI la întrunirea INCOSAI din 2016, și, nu în ultimul rând, Curtea de Conturi a Ucrainei a prezentat Proiectul Raportului Comun al Auditului paralel.

Întrunirea Grupului de lucru INTOSAI privind indicatorii-cheie naționali

La cea de-a VIII-a reuniune au participat reprezentanți ai 15 ISA, membri ai Grupului de lucru, și anume: Austria, Armenia, Brazilia, China, Finlanda, Ungaria, Lituania, Pakistan, Polonia, Rusia, Slovacia, Indonezia, Zambia, Bulgaria și Republica Moldova.

Subiectele abordate în cadrul acestei întruniri s-au axat pe practica ISA prezente la ședință cu privire la implementarea și aplicarea indicatorilor-cheie naționali în activitatea de audit.

Totodată, a fost examinat Raportul de activitate al Grupului de lucru pentru perioada februarie 2014 - martie 2015; au fost prezentate rezultatele studiului privind gradul de pregătire al ISA din țările membre ale INTOSAI în vederea utilizării în activitatea lor a indicatorilor-cheie naționali; a fost prezentată noua versiune a Platformei unice privind indicatorii-cheie naționali ai țărilor membre și a fost aprobat Planul de activitate al Grupului de lucru pe anul 2015.

Conferința Internațională „Comunicarea ISA – un mecanism de asigurare a transparenței” și Seminarul INTOSAI „Transparența și integritatea în sectorul public”.

Conferința a fost dedicată aniversării a 25 de ani de la reînființarea Oficiului de Audit de Stat al Ungariei. Participanții din Albania, Argentina, Bangladesh, Brazilia, Macedonia, Georgia, Grecia, Malaysia, Niger, Coreea de Sud, Serbia, Regatul Swaziland, precum și din Republica Moldova au avut ocazia să se familiarizeze cu bunele practici în domeniul proceselor de comunicare, orientate spre asigurarea transparenței ISA, fiind informați despre rolul național și internațional al Oficiului de Audit de Stat al Ungariei.

Scopul conferinței a fost consolidarea integrității în sectorul public prin examinarea metodelor concrete, dedicate să identifice și să analizeze vulnerabilitățile și riscurile de corupție în instituțiile publice, gradul de pregătire al instituțiilor de a minimiza aceste riscuri. De asemenea, au fost abordate principiile și mecanismele transparenței și comunicării, ca aspecte ale integrității ISA.

Atelierul de lucru privind schimbul de experiență și asigurarea calității Cadrului de evaluare a performanței (PMF) ISA.

Atelierul de lucru face parte din șirul activităților de instruire desfășurate de Secretariatul donatorilor INTOSAI la nivel mondial, care s-a axat pe crearea abilităților participanților de a redacta, evalua și asigura o calitate înaltă a rapoartelor de evaluare a performanțelor unei Instituții Supreme de Audit.

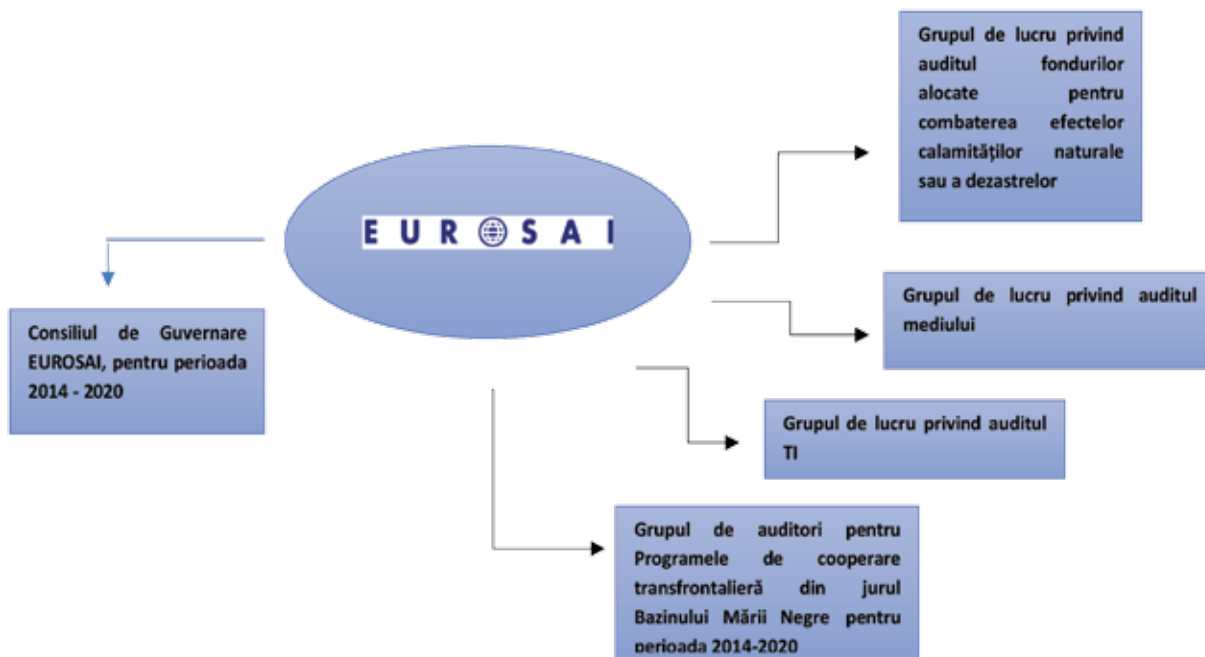
Reuniunea „Sprijinul posibil al Comitetului de contact al ISA UE și al rețelei ISA a țărilor candidate și potențial candidate pentru ISA din Georgia, Moldova și Ucraina”

Cooperarea dintre ISA din UE și Curtea de Conturi Europeană se desfășoară, în principal, în cadrul Comitetului de contact. Această structură este formată din Comitetul de contact propriu-zis, compus din președinții ISA din statele membre ale UE și Președintele Curții de Conturi Europene, din ofițeri de legătură, care constituie o rețea activă de contacte profesionale în Europa, precum și din grupuri de lucru, rețele și grupuri operative organizate pe teme specifice de audit. În cadrul acestui eveniment au participat reprezentanți ai ISA din Georgia, Letonia, Republica Moldova, Polonia, România, Republica Slovacă, Ucraina și Curtea de Conturi Europeană.

Scopul primordial al reuniunii a constat în acordarea sprijinului de către Comitetul de contact al ISA UE pentru instituțiile respective din Georgia, Moldova și Ucraina. Totodată, au fost prezentate unele informații relevante privind activitățile Comitetului de contact și ale Rețelei ISA.

Obiectivele acestei întruniri, dar și ale multor altele ce urmează a fi organizate, sînt: perspectivele de cooperare; promovarea schimbului de cunoștințe și experiență; facilitarea stabilirii unor relații eficiente de colaborare ulterioară; consolidarea capacităților instituționale în auditarea utilizării fondurilor UE.

Organizația Europeană a Instituțiilor Supreme de Audit (EUROSAI)

Printre cele mai semnificative evenimente EUROSAI desfășurate pe parcursul anului 2015 la care Curtea de Conturi a participat, se menționează:

Ședința Grupului de lucru EUROSAI privind auditul utilizării mijloacelor alocate pentru prevenirea și lichidarea consecințelor catastrofelor

La ședință au participat 16 țări membre ale Grupului de lucru EUROSAI: Ucraina, Republica Moldova, Georgia, Belarus, Bulgaria, Kazahstan, Polonia, Federația Rusă, Azerbaidjan, Albania, România, Turcia, Italia, Curtea de Conturi Europeană și o țară observator – Estonia.

În cadrul ședinței plenare a fost aprobată Strategia și Planul de activitate al Grupului de lucru EUROSAI privind auditul mijloacelor alocate pentru prevenirea și lichidarea consecințelor catastrofelor pentru anii 2015-2017, precum și au fost organizate instruirii cu prezentări și schimburi de experiență în aplicarea metodologică a ISSAI 5500-5599, emise de INTOSAI în domeniul prevenirii și lichidării catastrofelor.

Ședința Consiliului Conducător EUROSAI.

La cea de-a 43-a Ședință a Consiliului Conducător EUROSAI au fost puse în discuție mai multe subiecte importante, printre care și cel cu referire la finanțările din bugetul EUROSAI, care ar facilita organizarea diferitor evenimente comunitare, cum ar fi ședințele Consiliului Conducător EUROSAI sau pentru acoperirea cheltuielilor unor experți atrași din cadrul altor organizații profesionale în activitatea de dezvoltare profesională a auditorilor externi.

Grupul de lucru EUROSAI privind TI. Întrunirea de consolidare ITASA (autoevaluarea auditului TI)

La eveniment au participat reprezentanți ai ISA din 14 țări, printre care și din Republica Moldova. Scopul principal al întrunirii a fost diseminarea bunelor practici privind instrumentul

online ITASA în consolidarea capacităților ISA și schimbul de informații privind desfășurarea auditului paralel „Pașaportul biometric”.

Reuniunea Grupului de lucru EUROSAI privind TI

În cadrul celei de-a X-a reuniuni au participat reprezentanți din 29 de state, printre care: Belgia, Polonia, Portugalia, Norvegia, România, Republica Moldova etc. Scopul întrunirii a fost revizuirea proiectelor existente, schimbul de experiență și înaintarea ideilor și propunerilor la Planul de lucru pentru perioada 2014-2017.

Reuniunea EUROSAI a Grupului de lucru privind auditul mediului

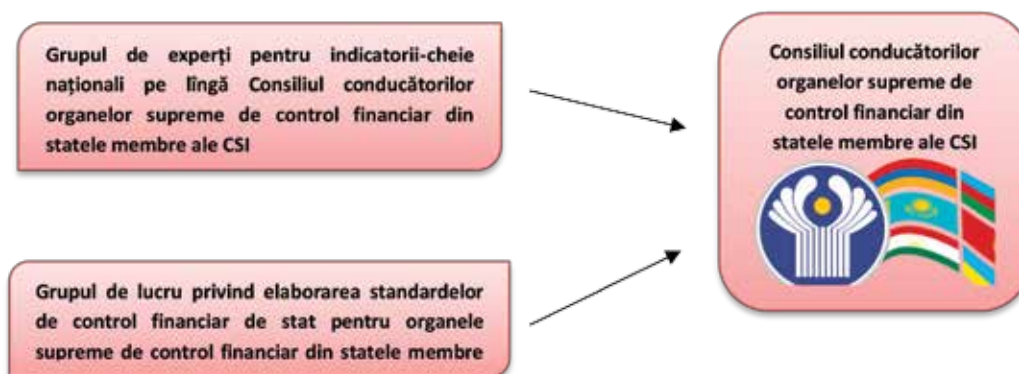
Obiectivele celei de-a XIII-a reuniuni au fost: oferirea unei imagini de ansamblu a problemelor de mediu cauzate de agricultură; identificarea măsurilor pentru reducerea impactului asupra mediului ca rezultat al practicilor agricole; prezentarea experienței de audit EUROSAI în domeniu.

În urma reuniunii, participanții la aceasta au propus includerea unui compartiment în Planul strategic al Curții de Conturi privind necesitatea și importanța realizării misiunilor de audit în domeniul mediului; includerea în Programul activității de audit al Curții de Conturi pentru anul 2016 a auditului mediului în domeniul aerului atmosferic. Auditul urmează a fi realizat la Ministerul Mediului și la alte entități cu responsabilități în domeniu.

Întrunirea Comitetului de Cooperare EUROSAI - ECIIA (Confederația Europeană a Institutelor de Audit Intern)

Scopul întrunirii Comitetului de Cooperare a constituit asigurarea implementării activităților prevăzute în Planul Operațional al Grupului II de lucru al EUROSAI privind Standardele profesionale, adoptat în noiembrie 2014. Standardele au fost elaborate în baza Planului Strategic EUROSAI 2011-2017. Un accent deosebit a fost pus pe importanța cooperării dintre auditul extern și cel intern, în special dintre ISA și IIA.

Consiliul conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI

Reuniunea Grupului de lucru privind elaborarea standardelor de control financiar de stat pentru organele supreme de control financiar din statele membre ale CSI

La acest eveniment au fost discutate mai multe subiecte de interes comun, printre care a fost examinat, definitivat și aprobat proiectul Standardului „Organizarea și desfășurarea activităților analitice și de control (auditurilor) comune sau paralele de către organele supreme de control financiar din statele membre ale CSI”.

Sesiunea Consiliului conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI

La cea de-a XV-a reuniune au participat 21 de reprezentanți ai organelor supreme de control financiar din 7 state membre ale CSI: Armenia, Belarus, Kazahstan, Kîrgîzstan, Rusia, Tadjikistan și Republica Moldova. Tematica sesiunii a fost „Auditul public extern în calitate de instrument de consolidare a performanței programelor guvernamentale”. De asemenea, întrunirea a avut ca scop îmbunătățirea dialogului multilateral și dinamizarea schimbului de experiență între organele competente ale statelor membre.

Evenimente internaționale organizate în cadrul Curții de Conturi

Seminarul internațional „Achizițiile publice: practica și probleme de audit” a fost organizat conform pct.5 din Planul de acțiuni al Consiliului conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI pentru perioada dintre cea de-a XIV-a și a XV-a sesiune. La acest eveniment au participat reprezentanți din 7 state membre ale Comunității Statelor Independente: Azerbaidjan, Armenia, Belarus, Federația Rusă, Kîrgîzstan, Republica Moldova, Ucraina, precum și ai Ministerului Finanțelor și Agenției Achiziții Publice din țara noastră.

În cadrul seminarului, participanții și-au împărtășit experiența privind reglementarea de stat a domeniului achiziții publice, perfecționarea cadrului legal respectiv, dezvoltarea sistemului de audit privind achizițiile publice etc.

Întrunirea Grupului de lucru privind dezvoltarea standardelor controlului financiar de stat pentru organele de control supreme de audit din cadrul statelor membre ale CSI. La cea de-a VI-a întrunire au participat reprezentanți ai Instituțiilor Supreme de Audit din Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Kazahstan, Kîrgîzstan, Republica Moldova și Federația Rusă.

Pe ordinea de zi a reuniunii s-au regăsit subiectele ce țin de examinarea proiectelor

Standardului „Evaluarea externă a activității organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI” și Standardului „Organizarea și desfășurarea activităților analitice comune și paralele de către organele supreme de control financiar din statele membre ale CSI”, eveniment ce s-a produs conform pct.8 din Planul de acțiuni al Consiliului conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI pentru perioada dintre cea de-a XIV-a și a XV-a sesiune, semnat la 3 octombrie 2014 la Chișinău.

Conferința internațională „Dezvoltarea strategică a Curții de Conturi a Republicii Moldova: provocări și perspective”, eveniment desfășurat în contextul Proiectului privind consolidarea capacităților Curții de Conturi, susținut de Banca Mondială și organizat la 20 octombrie 2015.

La conferință au fost prezenți președintele Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe; oficiali ai Băncii Mondiale, Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, Ambasadei Suediei în Republica

Moldova, reprezentanți ai societății civile și ai autorităților publice centrale, precum și experți străini implicați în implementarea Proiectului „Consolidarea capacităților Curții de Conturi a Republicii Moldova”. Totodată, la lucrările conferinței au participat reprezentanți ai Instituțiilor Supreme de Audit din Georgia, Polonia, Kîrgîzstan, România și Suedia.

Evenimentul a avut drept subiect de discuții noul Plan de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi pentru anii 2016-2020. De asemenea, agenda evenimentului a cuprins subiectele abordate și progresele realizate de Curții în cadrul Proiectului menționat, implementat în perioada 2014-2015.

Vizite oficiale

În cadrul vizitei oficiale a Președintelui Curții de Conturi la ISA a Poloniei a fost semnată Declarația de Parteneriat și Cooperare dintre Oficiul Național de Audit al Georgiei, Curtea de Conturi a Republicii Moldova, Oficiul Suprem de Audit al Poloniei și Curtea de Conturi a Ucrainei. Prin semnarea Declarației, părțile și-au confirmat dorința de a se sprijini reciproc în dezvoltarea continuă a auditului de stat independent în țările lor, după cum este prevăzut în Rezoluția 69 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 19 decembrie 2014 „Promovarea și încurajarea eficienței, responsabilității, eficacității și transparenței administrației publice prin consolidarea Instituțiilor Supreme de Audit” .

Vizita Președintelui Curții de Conturi la ISA a Irlandei, organizată în cadrul Proiectului Băncii Mondiale „Consolidarea capacității Curții de Conturi a Republicii Moldova”, s-a axat pe familiarizarea cu activitatea OAG al Irlandei (mandat, atribuții, tipuri de audit, în special, auditul performanței, comunicarea cu Parlamentul etc.), în scopul preluării bunelor practici de realizare a auditului public extern în conformitate cu principiile și standardele internaționale ISSAI, dar și documentarea cu referire la activitatea Institutului contabililor publici certificați din Irlanda.

3.6 Alte activități

Patronarea școlii-internat

În conformitate cu Lista nominală a patronilor instituțiilor rezidențiale de întreținere și educație a copiilor și instituțiilor sociale, aprobată de Guvern la 28.06.2005, Curtea de Conturi patronează Școala-internat auxiliară din mun. Bălți, instituție care găzduiește copii cu dizabilități.

În anul 2015, Curtea de Conturi a organizat patru acțiuni de caritate pentru copiii școlii-internat. Tradițional, angajații Curții de Conturi au contribuit cu donații benevole pentru procurarea cadourilor cu ocazia Sfințelor Sărbători de Paști și de Crăciun, festivităților de început și de încheiere a anului școlar.

Acțiunea de înverzire a plaiului

La 31 octombrie 2015, cu ocazia Zilei Naționale de Înverzire a Plaiului „Un arbore pentru dănuirea noastră”, angajații din sectorul public și cel privat din toată țara au amenajat fișii și pasaje forestiere.

Și de această dată angajații Curții de Conturi au participat la campania națională, plantând puieti de stejar în Gospodăria Silvică de Stat Sadova, r-nul Călărași, în scopul regenerării pădurii.

Campania de înverzire a fost organizată pentru prima dată în 1996. Aceasta presupune plantarea arborilor și arbuștilor, amenajarea fișilor și pasajelor forestiere din preajma drumurilor și bazinelor acvatice.

CAPITOLUL IV.

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR INSTITUȚIONALE

4.1 Activități în cadrul Proiectului Twinning

Pe parcursul anului 2015, Curtea de Conturi a Republicii Moldova, în calitate de beneficiar Twinning, a continuat implementarea proiectului „Consolidarea și întărirea auditului public extern în Republica Moldova”, împreună cu partenerul senior – Institutul Finlandez pentru Managementul Public HAUS SRL, și partenerul junior – Tribunalul de Conturi al Spaniei.

Numeroasele activități derulate în perioada de raportare au fost desfășurate în vederea realizării obiectivului general al proiectului de îmbunătățire a responsabilității și managementului finanțelor publice în Republica Moldova, prin consolidarea capacității de audit extern, în conformitate cu standardele internaționale recunoscute și cu cele mai bune practici europene, precum și potrivit scopului proiectului: „Acordarea unui sprijin Curții de Conturi în îmbunătățirea funcționării, performanței și impactului acesteia”.

În perioada raportată au fost organizate activități de implementare a tuturor celor 4 componente. Astfel,

- la Componenta 1 „Consolidarea capacităților de audit ale Curții de Conturi”, activitatea 1.1 au fost derulate numeroase sesiuni de instruire generice și specializate privind auditul performanței, auditurile de sistem și ale fondurilor UE; în cadrul activității 1.2 „Crearea și instruirea grupului de formatori” au fost desfășurate acțiuni de instituționalizare a grupului

de formatori al Curții de Conturi, precum și de instruire a formatorilor; la activitatea 1.3 „Dezvoltarea și consolidarea capacităților Curții de a efectua audituri ale performanței/de sistem și audituri ale fondurilor UE, cu sprijinul experților și participarea lor în misiuni de audit, în conformitate cu noile norme metodologice și de reglementare” au fost realizate și finalizate 4 misiuni de audit pilot și organizate 4 vizite de studiu ale echipelor de audit;

- la Componenta 2 „Revizuirea cadrului legal”, activitatea 2.1 „Revizuirea Legii actuale privind Curtea de Conturi în conformitate cu cele mai bune practici UE și cu reglementările organizațiilor internaționale din domeniu” au fost desfășurate acțiuni de conceptualizare a revizuirii cadrului legal al Curții de Conturi, fiind organizate întruniri cu experți în domeniul auditului public extern din 6 țări membre ale Uniunii Europene, precum și au fost realizate acțiuni de elaborare a proiectului noii Legi privind Oficiul Național de Audit din Republica Moldova. La activitatea 2.2 „Ajustarea și revizuirea regulamentelor interne în conformitate cu modificările din cadrul legal” au fost desfășurate acțiuni de elaborare a proiectelor Regulamentului privind rolul auditorului în identificarea/determinarea elementelor de fraudă și corupție și al Regulamentului privind constatarea faptelor contravenționale;

- la Componenta 3 „Managementul resurselor umane ale Curții de Conturi”, activitatea 3.1 „Stabilirea procedurii de evaluare a necesităților de instruire, elaborarea și implementarea procedurilor sistemului de evaluare al personalului” au fost elaborate proceduri de evaluare a necesităților de instruire, a Planului de instruire instituțional, a proiectului Politicii privind managementul resurselor umane, fiind desfășurate numeroase ateliere de lucru în acest sens. Cu referire la activitatea 3.2 „Implementarea procedurilor moderne de management al resurselor umane în conformitate cu standardele UE; revizuirea fișelor de post și a declarațiilor de competență, în conformitate cu modificările cadrului legal”, au fost desfășurate ateliere de lucru;

- la Componenta 4 „Consolidarea interacțiunii cu autoritățile Republicii Moldova și creșterea impactului activităților Curții de Conturi” a fost asigurată desfășurarea tuturor celor 6 activități planificate, fiind realizate numeroase acțiuni cu diverși factori de răspundere și parteneri de activitate ai Curții de Conturi, precum: autoritățile auditate, reprezentanții societății civile, reprezentanții Ministerului Finanțelor, dar și reprezentanți ai Comisiei parlamentare de profil responsabile de cooperarea cu ISA a Republicii Moldova. De asemenea, pentru reprezentanții Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova și ai Curții de Conturi a fost organizată o vizită de studiu la Tribunalul de Conturi al Spaniei și la Parlamentul Spaniei.

În perioada raportată, în cadrul proiectului Twinning au fost desfășurate 12 activități de instruire, cu tematici diferite. La sesiunile de instruire au participat toți angajații Curții de Conturi, în funcție de tematica instruirilor.

4.2 Activități în cadrul proiectului ONAS

Pentru perioada 2013-2015, cadrul de cooperare a vizat asistența ONAS în domeniile auditului financiar, managementului general, eficientizării relațiilor cu Parlamentul, Guvernul, entitățile verificate; participarea la activitatea organizațiilor internaționale INTOSAI, EUROSAI, altor organizații internaționale de profil. În anul 2015 colaborarea s-a axat pe dezvoltarea în continuare a cunoștințelor despre principiile auditului financiar, fiind organizate și desfășurate, de comun cu ONAS, 3 sesiuni de instruire. Scopul acestor sesiuni a constat în consolidarea capacităților angajaților Curții de Conturi de a efectua audituri financiare în conformitate cu principiile ISSAI-urilor, totodată acestea fiind orientate și pe diseminarea și comunicarea cunoștințelor și experienței acumulate în cadrul auditurilor pilot efectuate cu suportul metodologic al ONAS.

În plus, dând curs inițiativei ONAS, OAS al Georgiei, CCRM și OAS al Letoniei, auditorii Curții s-au angajat într-un schimb de cunoștințe cu referire la promovarea dezvoltării în continuare a capacităților de a efectua auditul financiar în conformitate cu principiile și standardele internaționale ISSAI.

Reuniunea multilaterală, prima de acest fel, s-a bazat pe solicitările formulate de delegațiile georgiană și moldavă cu privire la subiectele importante ce țin de implementarea standardelor de audit, în special privind auditul financiar.

La etapa actuală, Curtea de Conturi mai necesită susținerea colegială pentru a face față numeroaselor provocări, și anume: îmbunătățirea calității muncii și consolidarea domeniului de aplicare a auditului financiar și auditului conformității; susținerea eforturilor de reformă a managementului finanțelor publice; consolidarea managementului instituțional prin elaborarea metodelor avansate de activitate și asigurarea durabilității.

Astfel, Curtea de Conturi și Oficiul Național de Audit al Suediei au convenit asupra lansării unei noi etape a proiectului de colaborare, prin semnarea, la sfârșitul anului 2015, a Memorandumului privind cooperarea între CCRM și ONAS pentru anul 2016.

4.3 Activități în cadrul Proiectului „Consolidarea capacităților Curții de Conturi a Republicii Moldova”, finanțat din contul Grantului acordat de Banca Mondială

Activitățile derulate pe parcursul perioadei de raportare în cadrul proiectului au ținut de realizarea obiectivului general al acestuia, și anume dezvoltarea funcției de audit public extern în Republica Moldova, prin sporirea eficienței activității de audit și fortificarea capacităților Curții de Conturi.

Acțiunile planificate au fost realizate cu suportul a 7 experți ai Corporației KOSI și al unui consultant individual din SUA, și s-au concentrat pe:

- dezvoltarea și implementarea noilor metodologii pentru auditarea bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, fiind elaborate și date spre testare 3 ghiduri;
- revizuirea și completarea Manualului de audit al performanței și Manualului de audit al TI;
- organizarea și desfășurarea sesiunilor de instruire pentru angajați, în conformitate cu ISSA-urile și cele mai bune practici în domeniul auditului performanței, auditului TI și auditului componentelor bugetului public național;
- acordarea suportului metodologic echipelor de audit la efectuarea a 3 misiuni de audit al performanței, 2 misiuni de audit al TI, 3 audituri privind rapoartele Guvernului și o misiune follow-up;
- asimilarea celor mai bune tehnici și preluarea celor mai bune practici de scriere a rapoartelor de audit al performanței și audit al TI;
- dezvoltarea sistemului de control al calității, prin efectuarea revizuirii post-audit „la rece” a calității pentru 3 misiuni de audit al performanței și 3 audituri asupra rapoartelor Guvernului;
- consilierea și oferirea de recomandări privind structura și conținutul Raportului anual al Curții de Conturi;
- contribuția, prin implicare directă, la elaborarea unui nou Plan de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi pe perioada 2016-2020 etc.

Astfel, conchidem că un accent special în cadrul acestui proiect a fost pus pe dezvoltarea în continuare a capacității Curții de Conturi de a efectua audituri, în special, audituri ale performanței și TI, acest lucru fiind deosebit de important în contextul programelor guvernamentale multiple în curs de derulare în Republica Moldova, cum ar fi: asigurările sociale, TI, siguranța rutieră, acolo unde constatările auditului financiar ordinar/de conformitate nu sînt suficiente pentru a condiționa o schimbare. Acest lucru este de asemenea dictat de criza financiară care a impus constrîngerii bugetare și a scos în evidență importanța eficientizării cheltuielilor publice.

CAPITOLUL V. ASIGURAREA TRANSPARENȚEI

Informarea este „oxigenul” democrației, iar democrația presupune accesul liber al publicului la informații. Transparența este un principiu democratic respectat de instituțiile publice din țară, potrivit cadrului normativ-legal național. Asigurarea transparenței și informarea corectă a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public constituie principii importante de organizare a activității instituționale a Curții de Conturi.

Promovarea hotărârilor și rapoartelor Curții de Conturi

Conform art.34 alin.(7) din Legea Curții de Conturi, „Rapoartele de audit, precum și hotărârile Curții de Conturi asupra acestora se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în decurs de 15 zile de la data aprobării/adoptării”.

Pagina electronică a instituției (www.ccrm.md) oferă informații privind Programul de activitate al Curții de Conturi, orarul și tematica ședințelor publice. De asemenea, hotărârile și rapoartele CCRM sînt disponibile în două limbi, utilizatorul paginii fiind informat, inclusiv, despre situația privind executarea cerințelor și implementarea recomandărilor înaintate, datele fiind în permanență actualizate.

Ședințele publice

Un mijloc important de informare a cetățenilor este asigurarea accesului liber al reprezentanților mass-media și societății civile la examinarea rapoartelor de audit în cadrul ședințelor publice

deschise. În permanență la ședințele Curții de Conturi sînt prezenți reprezentanți ai posturilor TV, radio, agențiilor de știri, ziarelor și revistelor naționale.

Anunțurile despre desfășurarea ședințelor, precum și comunicatele de presă se remit jurnaliștilor și societății civile prin intermediul poștei electronice, se plasează pe pagina oficială a instituției (www.ccrm.md) și de asemenea pe rețelele de socializare (www.facebook.com).

Un element inovator în asigurarea accesului la informație este transmiterea în direct a ședințelor publice, conceptul fiind elaborat și implementat de Curtea de Conturi cu forțele proprii. Astfel, ședințele pot fi vizionate în direct pe pagina electronică a instituției, arhiva video a ședințelor fiind disponibilă pentru publicul larg pe pagina oficială și în rețelele de socializare (www.youtube.com).

Conlucrarea cu mass-media

ISA continuă cooperarea multidimensională și deschisă cu sursele de informare în masă, activitate de o importanță deosebită în contextul asigurării transparenței și promovării rezultatelor rapoartelor de audit. Participînd la ședințele publice ale Curții, jurnaliștii au posibilitatea de a mediatiza constatările de audit și de a efectua materiale de investigație inspirate din rapoartele de audit etc.

Curtea de Conturi conlucrează eficient cu mass-media, delegîndu-și frecvent și operativ, la solicitare, reprezentanții pentru a participa la mese rotunde, dezbateri, interviuri, alte emisiuni informativ-analitice la posturile TV și de radio. De asemenea, Serviciul relații publice și imagine comunică în permanență cu jurnaliștii, oferind informația solicitată de reprezentanții presei scrise și electronice.

Prin intermediul rețelelor de socializare, comunicatelor și anunțurilor remise prin poșta electronică etc., jurnaliștii au acces liber și prompt la informațiile despre ședințele, hotărîrile, rapoartele, noutățile și evenimentele instituției.

Panoul electronic informativ

Curtea de Conturi a implementat conceptul de panou electronic informativ, scopul căruia este informarea publicului larg despre activitatea instituției. Panoul este instalat lângă sediul instituției și propune utilizatorilor informații în trei limbi: română, rusă și engleză. Astfel, cetățenii au acces la ultimele noutăți privind activitatea Curții.

Publicații specializate

Cele mai semnificative rezultate ale activității Curții de Conturi sînt prezentate în Rapoartele anuale asupra administrării și întrebunțării resurselor financiare publice și a patrimoniului de stat și în Rapoartele de activitate ale instituției, ediții publicate și remise Parlamentului, autorităților publice centrale, instituțiilor publice, reprezentanților societății civile, comunității academice și instituțiilor de învățămînt superior.

Scopul Rapoartelor anuale este de a pune la dispoziția părților interesate și opiniei publice principalele constatări și concluzii rezultate din activitatea de audit, precum și unele posibile soluții ce ar contribui la promovarea corectitudinii și eficientizarea utilizării banului public.

În calitate de membru al Organizației Internaționale INTOSAI, Curtea de Conturi a colaborat, pe parcursul anului 2015, cu publicațiile de profil ale acestei structuri (International Journal of Government Auditing).

Cooperarea cu societatea civilă

Cooperarea Instituției Supreme de Audit cu societatea civilă are loc în permanență, avînd la bază Memorandumul privind cooperarea între Curtea de Conturi și organizațiile societății civile, semnat la 5 martie 2008 cu *Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, Institutul de Politici Publice și Transparency International – Moldova*. Printre modalitățile de cooperare, aplicate în anul 2015, pot fi numite: elaborarea studiilor bazate pe rapoartele Curții; consultarea și informarea experților din cadrul societății civile; participarea auditorilor Curții de Conturi la mese rotunde, ateliere de lucru organizate de societatea civilă; consultarea, în contextul proiectelor de dezvoltare instituțională, a societății civile în cadrul unor acțiuni comune.

Organizația Transparency International – Moldova

Reprezentanții ONG *Transparency International – Moldova* au participat, în cadrul Proiectului Twinning, la un șir de ateliere de lucru cu participarea experților străini. Scopul acestor reuniuni a fost evaluarea și impulsionearea cooperării instituției de audit cu organizațiile societății civile, în vederea

creșterii nivelului de realizare a recomandărilor Curții de Conturi și de sporire a impactului activității de audit.

Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”

Expert-Grup, analizînd rapoartele de audit și beneficiind de suportul consultativ al CCRM, a publicat în anul 2015 mai multe studii:

- Despre cum se pierd banii publici: Sinteza Rapoartelor Curții de Conturi privind Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli și Fondul pentru Eficiență Energetică în 2013;
- Despre cum se pierd banii publici: Percepția Autorităților Publice Locale;
- Despre cum se pierd banii publici: Monitorizarea executării Hotărîrilor Curții de Conturi pe anul 2014;
- Despre cum se pierd banii publici: Cît de performantă este administrarea publică?

Obiectivul acestor studii a fost sensibilizarea opiniei publice referitor la nivelul scăzut de implementare a recomandărilor Curții și impulsionearea activității organelor responsabile de managementul entităților verificate să reacționeze la concluziile alarmante prezentate în rapoartele Curții de Conturi.

De asemenea, în contextul implementării Proiectului Twinning, reprezentanții CAI *Expert-Grup* au participat la un șir de ateliere de lucru cu participarea experților străini.

CAPITOLUL VI. PERSPECTIVE ȘI PROVOCĂRI

Activitatea de audit este în permanentă evoluție, iar Curtea de Conturi recunoaște necesitatea de a se adapta și evolua prin reforme care să-i permită să îndeplinească într-o și mai mare măsură obligațiile care îi revin în temeiul Constituției și Legii cadru. În actualul mandat, Plenul Curții de Conturi și-a asumat și realizat Planul de Dezvoltare Strategică (2011-2015), prin implementarea obiectivului „...audit mai bun, pentru a promova o mai mare responsabilitate și o mai bună gestionare a fondurilor publice”.

Un pas important în direcția realizării misiunii și a viziunii sale a fost elaborarea, de comun cu partenerii de dezvoltare, a proiectului Planului de Dezvoltare Strategică pentru anii 2016-2020, care a fost aprobat la finele anului 2015. Această strategie, al cărei scop este modernizarea în continuare a Instituției Supreme de Audit, urmărește îndeplinirea a 3 obiective:

- contribuția la consolidarea bunei guvernante;
- dezvoltarea și menținerea calității corporative și de audit;
- asigurarea durabilității instituționale.

În realizarea obiectivelor sale strategice de reformare și consolidare instituțională, Curtea de Conturi va beneficia de suportul partenerilor strategici în cadrul a două proiecte conexe de asistență tehnică, și anume:

- proiectul Oficiului Național de Audit al Suediei, care este la a III-a etapă de implementare și va fi continuat în temeiul noului Acord de colaborare pentru anul 2016;
- proiectul de înfrățire Twinning, susținut de UE, inițiat în parteneriat cu oficiile de audit ale Finlandei și Spaniei și care se va finaliza în toamna anului 2016.

Suportul și consilierea partenerilor de dezvoltare conferă Curții de Conturi abilitățile necesare pentru realizarea obiectivelor guvernării, prin consolidarea auditului public extern și perfecționarea mecanismului de valorificare a rezultatelor acestuia și, nu în ultimul rând, prin transformarea CCRM în Oficiu Național de Audit. Remanierea punctată presupune de asemenea elaborarea, cu suportul partenerilor, a unui pachet de acte normativ-legislative, care va fi prezentat spre examinare și aprobare Parlamentului, printre ele regăsindu-se proiectul Legii cu privire la Oficiul Național de Audit din Moldova și proiectul de modificare a Constituției Republicii Moldova.

Prin aprobarea proiectului de Lege respectiv, atât ISA, Parlamentul, entitățile auditate, cât și sistemul de management al finanțelor publice vor obține mai multe beneficii și plusvaloare, printre care:

- mandat clar, în conformitate cu angajamentul Republicii Moldova față de UE de a reforma administrația publică, în general, și auditul public extern, în special;
- crearea unei ISA performante, care va contribui la asigurarea unei bune guvernante și gestiuni financiare sănătoase în administrația publică;
- stabilirea unei conclucrări eficiente cu Parlamentul prin oferirea rapoartelor de audit și a constatărilor cu privire la utilizarea banului public, precum și responsabilizarea Guvernului prin intermediul Comisiei parlamentare de profil pentru implementarea recomandărilor de audit și buna gestiune a banului public;
- asigurarea independenței ISA conform prevederilor standardelor internaționale, bunelor practici europene, prin excluderea interferențelor și influențelor interne și externe;
- oferirea stabilității profesionale și motivaționale auditorilor ISA, prin implementarea politicii de management al resurselor umane corecte și obiective, reorganizarea structurii instituționale prin simplificarea, inclusiv reducerea nivelurilor ierarhice, consolidarea statutului de auditor public extern, astfel fiind menținute cadrele cu un nivel înalt de profesionalism.

În cadrul procesului de reformare, Curtea de Conturi și-a stabilit prioritățile de dezvoltare, astfel încât accentul să fie pus pe calitate, profesionalism, impact și transparență. Astfel, Curtea mizează și în continuare pe propriul potențial, pe suportul partenerilor de dezvoltare și susținerea Legislativului, societății civile și tuturor părților implicate în procesul de îmbunătățire a managementului public financiar.

**Lista
hotărârilor Curții de Conturi
remise organelor de drept în anul 2015**

- Materiale remise – 7**
Refuz în pornirea cauzei penale – 1
Cauze penale pornite – 3
Cauze penale clasate – 1
Materiale în proces de examinare – 2

Nr. d/o	Hotărârea Curții de Conturi	Organele de drept cărora li s-au remis materialele	Examinarea la ședințele Consiliului de colaborare cu organele de drept (procesul-verbal)	Rezultatul examinării de către organele de drept
1.	Hotărârea Curții de Conturi nr.13 din 30.04.2015 „Cu privire la Raportul auditului conformității gestionării fondurilor publice asociat auditului situațiilor financiare la Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” pe anii 2013-2014”	Procuraturii Generale, pe parcursul derulării misiunii de audit, la propunerea Consiliului de colaborare, i-au fost remise Notele de constatare a faptelor ce au condiționat riscul de fraudă la IPNA Compania „Teleradio-Moldova”: - privind acordarea în locațiune a spațiilor libere neutilizate; - privind neacumularea în deplină măsură a veniturilor din prestarea serviciilor de publicitate. Organului de urmărire penală al CNA i-au fost remise documente suplimentare în	Constatările au fost examinate la ședința Consiliului de colaborare, (procesul-verbal din 23.01.2015)	Procuratura Generală a inițiat investigarea faptelor ce au condiționat riscul de fraudă la IPNA Compania „Teleradio-Moldova” din acordarea în locațiune a spațiilor libere neutilizate și la 24.03.2015 a dispus începerea urmăririi penale, în baza art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, pe faptul neglijenței în serviciu comise de persoanele publice din cadrul IPNA Compania „Teleradio-Moldova”. Urmărirea penală este efectuată de organul de urmărire penală al CNA

		legătură cu efectuarea urmăririi penale: <i>Nota de constatare a faptelor ce au condiționat riscul de fraudă la IPNA Compania „Teleradio-Moldova” de la acordarea serviciilor de coproducere și copile altor materiale relevante</i>		
2.	Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 29.01.2015 „Cu privire la Raportul auditului „Generează impact economic și social alocarea fondurilor publice pentru învățământul profesional?””	Centrul Național Anticorupție i-au fost remise, la solicitare, în legătură cu efectuarea urmăririi penale inițiate, copia Notei informative privind probele de audit acumulate la Școala Profesională din or. Căușeni		Materialele remise au fost utilizate în cadrul urmăririi penale inițiate la 29.04.2014 pe faptul abuzului de serviciu , admis de factorii de decizie ce au gestionat Școala Profesională din or. Căușeni. La 31.07.2015, Procuratura Anticorupție a clasat procesul penal , deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) (<i>abuzul de putere sau abuzul de serviciu</i>) Cod penal
3.	Hotărârea Curții de Conturi nr.11 din 31.03.2015 „Cu privire la Raportul auditului performanței „Și îndeplinește adecvat Consiliul Concurenței funcțiile atribuite, cu utilizarea economă a fondurilor alocate în condițiile măsurării și raportării obiective a rezultatelor obținute?””	Centrul Național Anticorupție i-au fost remise, la solicitare, copiile Raportului de audit, Hotărârii prin care acesta a fost aprobat, documentelor de achiziționare a serviciilor de locațiune și actelor de evidență contabilă		La 24.07.2015, Procuratura Anticorupție a emis Ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale inițiate la 25.06.2015 privind preținsele acțiuni ilicite ale conducerii Consiliului Concurenței, din motivul lipsei în acțiunile acesteia a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.327 și art.328 Cod penal
4.	Hotărârea Curții de Conturi nr.23 din 07.07.2015 „Privind Raportul auditului conformității exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din raionul Criuleni pe anul 2014”	Procuraturii Generale i-au fost remise, conform subpunctului 2.8 din Hotărârea CCRM nr.23 , copiile Raportului de audit și Hotărârii prin care acesta a fost aprobat, inclusiv materiale suplimentare, conform demersului PG din 01.10.2015		La 14.01.2016, Procuratura Generală a pornit cauza penală în temeiul art.329 alin.(2) lit.b) (neglijența în serviciu) Cod penal . Cauza a fost expediată Procuraturii Anticorupție pentru organizarea și efectuarea urmăririi penale
5.	Hotărârea Curții de Conturi nr.37 din 01.10.2015 „Cu privire la Raportul auditului performanței	Procuraturii Generale și Centrului Național Anticorupție le-au fost remise, conform subpunctului 2.7 din Hotărârea CCRM nr.37 ,		Procuratura Generală a luat act de Raportul de audit și a informat că cazul privind achiziționarea complexului

sistemului de achiziții publice?	copiile Raportului de audit și Hotărârii prin care acesta a fost aprobat. Procuraturii mun. Chișinău i-au fost remise în copii Raportul de audit și Hotărârea prin care acesta a fost aprobat (<i>la solicitare, în legătură cu examinarea plingerii cu privire la presupusele acțiuni ilegale admise în activitatea Direcției educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău</i>)		diagnostic în valoare de 50 mii lei este examinat de organul de urmărire penală al CNA. Totodată, PG investighează 2 circumstanțe menționate în Raport cu privire la: a) <i>achiziția organizată de IGP, unde oferta operatorului economic care a propus cel mai mic preț de 215,6 mii lei a fost exclusă, fiind admis un alt agent economic cu oferta de 344,9 mii lei;</i> b) <i>prezentarea actelor false la procedurile de achiziție organizate de Ministerul Apărării.</i> (Scr.PG nr.24-254/15-2033 din 29.10.2015) La 24.12.2015, Procuratura Generală a dispus prin ordonanță începerea urmăririi penale în baza art.328 alin.(1) (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) și art.329 alin.(2) (neglijența în serviciu) Cod penal. Cauza penală a fost expediată Procuraturii Anticorupție pentru efectuarea urmăririi penale. La 19.11.2015, CNA, cu referire la materialele remise, a informat CCRM că va monitoriza și supraveghea activitatea Agenției Achiziții Publice și a autorităților contractante reieșind din problemele identificate și riscurile existente în procesul achizițiilor publice

6.	Hotărârea Curții de Conturi nr.48 din 21.12.2015 „Privind Raportul auditului de conformitate a exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din raionul Orhei pe anul 2014”	Procuraturii Generale i-au fost remise, conform subpunctului 2.9 din Hotărârea CCRM nr.48, copile Hotărârii și Raportului de audit, inclusiv materialele cu privire la: - proiectarea <i>Complexului sportiv european de moto-sport din or. Orhei;</i> - procurarea <i>materialelor de construcție pentru reparația drumurilor locale, în sumă totală de 1185,9 mii lei;</i> - reparația <i>Gimnaziului din s. Puținței;</i> - concesionarea <i>serviciilor de exploatare și întreținere a Cimitirului public din or. Orhei;</i> - eliberarea <i>autorizațiilor de funcționare pentru prestarea serviciilor în domeniul jocurilor de noroc, în lipsa licenței;</i> - instalarea <i>iluminatului stradal în or. Orhei;</i> - reparația <i>Spitalului raional</i>	Potrivit informației Procuraturii Generale, materialele Raportului de audit au fost remise Centrului Național Anticorupție, pentru examinare
7.	Hotărârea Curții de Conturi nr.50 din 23.12.2015 „Privind Raportul auditului conformității exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din mun. Bălți pe anul 2014”	Procuraturii Generale i-au fost remise, conform subpunctului 2.6 din Hotărârea CCRM nr.50, copia Raportului de audit și Hotărârii prin care acesta a fost aprobat	Conform informației Procuraturii Generale, materialele au fost remise Procuraturii municipiului Bălți, pentru examinare

Lista
materialelor remise Comisiei Naționale de Integritate
și Consiliului Concurenței în anul 2015

Materiale remise – 4 (Comisiei Naționale de Integritate – 3, Consiliului Concurenței – 1)

Acte de constatare – 1

Sesizări la organele de drept – 1

Cauze clasate – 2

Cauze în proces de examinare – 2

Nr. d/o	Hotărârea Curții de Conturi	Materiale remise	Rezultatul examinării materialelor remise
1.	Hotărârea Curții de Conturi nr.7 din 06.03.2015 „Privind Raportul de activitate a Curții de Conturi pe anul 2014”	Remise CNI conform art.7, art.8 alin.(2), art.15 și art.16 din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 (<i>Raportul de activitate a Curții de Conturi pe anul 2014 – pentru informare</i>)	Materialele sînt în proces de examinare
2.	Hotărârea Curții de Conturi nr.16 din 18.06.2015 „Privind Raportul auditului conformității exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din raionul Călărași pe anul 2014”	Remise CNI conform pct.2 și subpct. 2.7 ale Hotărârii CCRM, pentru documentare și luare de atitudine privind posibilele conflicte de interese în cadrul administrației raionale Călărași	Comisia Națională de Integritate a adoptat în ședința ordinară din 22.10.2015 Actul de constatare nr.03/329 prin care s-a dispus constatarea încălcării regimului juridic al conflictului de interese de către ex-președintele raionului Călărași, exprimată prin nedeclararea, în termenul și modul stabilit, a conflictelor de interese generate în exercitarea atribuțiilor funcționale de interesul personal rezultat din relațiile cu persoanele apropiate. De asemenea, s-a dispus transmiterea actului de constatare Centrului Național Anticorupție în vederea examinării încălcărilor admise prin prisma art.313 ² Cod contravențional. Totodată, s-a dispus sesizarea Procuraturii Generale în vederea examinărilor admise prin prisma art.327 Cod penal (<i>abuz de putere sau abuz de serviciu</i>), inclusiv sesizarea instanței de judecată, după rămînerea

			definitivă a Actului de constatare, pentru constatarea nulității contractelor încheiate de ex-primar. Informarea Consiliului raional Călărași privind rezultatele controlului, în vederea asigurării măsurilor de prevenire a încălcărilor similare
3.	Hotărârea Curții de Conturi nr.20 din 25.06.2015 „Cu privire la misiunile de audit asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2014 și asupra datoriei sectorului public, garanțiilor de stat și recreditării de stat pe anul 2014”	Remise Consiliului Concurenței, la solicitare (<i>Informația cu privire la garanțiile de stat</i>)	Prin Dispoziția nr.24 din 23.06.2015 a Plenului Consiliului Concurenței, a fost inițiată investigația referitor la presupusele încălcări ale legislației în domeniul ajutorului de stat de către Banca Națională a Moldovei
4.	Hotărârea Curții de Conturi nr.48 din 21.12.2015 „Privind Raportul auditului de conformitate a exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din raionul Orhei pe anul 2014”	Remise CNI conform subpct.2.10 din Hotărârea CCRM nr.48, pentru documentare și luare de atitudine privind posibilele conflicte de interese în cadrul administrației raionale Orhei, primăriei or. Orhei și primăriei com. Step-Soci	a) CNI a informat Curtea de Conturi că, urmare a examinării materialelor auditului cu referire la încălcarea regimului juridic al conflictului de interese de către președintele raionului Orhei, s-a dispus clasarea cauzei pe motivul lipsei încălcării regimului juridic al conflictului de interese; b) referitor la presupusele încălcări ale regimului juridic al conflictului de interese admis de primarul com. Step-Soci la organizarea licitației publice la care a fost expus un teren, s-a constatat că situația nu întrunește elementele unui conflict de interese

